

Informačné listy predmetov

OBSAH

1. M-PZPex009/22	Braillovo písmo a tyflografika v edukácii zrakovo postihnutých.....	2
2. M-PZPex009/22	Braillovo písmo a tyflografika v edukácii zrakovo postihnutých.....	6
3. M-PZPex005/22	Didaktika primárnej edukácie zrakovo postihnutých.....	10
4. M-PZPex005/22	Didaktika primárnej edukácie zrakovo postihnutých.....	13
5. M-PZPex006/22	Reedukácia zraku.....	16
6. M-PZPex006/22	Reedukácia zraku.....	20
7. M-PZPex004/22	Špeciálnopedagogická prax E.....	24
8. M-PZPex004/22	Špeciálnopedagogická prax E.....	28
9. M-PZPex010/22	Špeciálnopedagogické intervencie pre zrakovo postihnutých.....	32
10. M-PZPex010/22	Špeciálnopedagogické intervencie pre zrakovo postihnutých.....	36
11. M-PZPex008/22	Špecifické vyučovacie predmety u zrakovo postihnutých.....	40
12. M-PZPex008/22	Špecifické vyučovacie predmety u zrakovo postihnutých.....	45
13. M-PZPex001/22	Teória edukácie zrakovo postihnutých.....	50

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KSpP/M-PZPex009/22	Názov predmetu: Braillovo písmo a tyflografika v edukácii zrakovo postihnutých
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 5s Metóda štúdia: kombinovaná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie 5 hodín výučby za semester (seminár) kombinovanou metódou Pracovná záťaž študenta: 5 hodín výučby; 26 hodín výroba produktu v Braillovom písme; 28 hodín výroba produktu (tyflografika); 25 hodín príprava na záverečné hodnotenie. SPOLU: 84 hodín práce študenta. Metódy sprostredkovania obsahu vzdelávania: výklad učiva, diskusia, metódy praktickej činnosti (metódy nácviku praktických zručností), metódy opakovania a upevňovania učiva, samoštúdium.	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Počas semestra vypracuje/vytvorí študent dva produkty/materiály/pomôcky podľa podmienok zadáných pedagógom v úvode semestra (za každý produkt môže získať po 30 bodov). Predmet je ukončený hodnotením nadobudnutých vedomostí a praktickou skúškou zameranou na overenie spôsobilosti čítania a písania Braillovho písma a postupov tvorby tyflografických materiálov (študent môže získať max. 40 bodov). Spolu 100 bodov za obe hodnotenia. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100-91 bodov, výborne – vynikajúce výsledky), B (90-81 bodov, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (80-73 bodov, dobre – bežná spoľahlivá práca), D (72-66 bodov, uspokojivo – prijateľné výsledky), E (65-60 bodov, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), Fx (59-0 bodov, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 bodov, na hodnotenie C najmenej 73 bodov, na hodnotenie D najmenej 66 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej z úloh získa menej ako 50 % bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia. A – vynikajúci výkon, študent ovláda základné pojmy a zaužívanú terminológiu tyflografiky, dokáže čítať a písať v Braillovom písme, naučené vie aplikovať v praktickej rovine; jeho práca počas semestra je systematická; produkty vyrobené počas semestra spĺňajú podmienky zadane pedagógom, sú originálne a vhodné pre prácu s jednotlivcom so zrakovým postihnutím;	

B – výborný výkon, študent ovláda základné pojmy a zaužívanú terminológiu tyflografiky, avšak pri aplikácii vedomostí do praktickej roviny sú pozorovateľné mierne nedostatky; produkty vyrobené počas semestra majú drobné nedostatky, ale spĺňajú podmienky pre možné použitie pri práci s jednotlivcom so zrakovým postihnutím;

C – dobrý výkon, študent si síce osvojil zaužívanú terminológiu tyflografiky, ale naučené vie aplikovať do praxe len čiastočne; problémy sa vyskytujú pri zápise a čítaní Braillovho písma, produkty vyrobené počas semestra majú mierne nedostatky, podmienky pre možné použitie pri práci s jednotlivcom so zrakovým postihnutím spĺňajú len čiastočne;

D – prijateľný výkon, študent so osvojil pojmy a terminológiu z oblasti tyflografiky na veľmi nízkej úrovni, v problematike má výrazné nedostatky, naučené nevie transferovať do praxe; jeho práca počas semestra spĺňa minimálne kritériá; produkty vyrobené počas semestra majú výrazné nedostatky;

E – minimálne prijateľný výkon, študent učivo ovláda minimálne, bez kritického myslenia a hodnotenia, nedokáže adekvátne aplikovať naučené do praxe; produkty vyrobené počas semestra majú výrazné nedostatky a v praxi sú takmer nepoužiteľné;

Fx – neprijateľný výkon, študent nespĺnil podmienky zadané pedagógom počas semestra

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Cieľom predmetu je pripraviť študenta, budúceho špeciálneho pedagóga, na prácu s jednotlivcom so zrakovým postihnutím tak, aby aktívne v edukácii používal tyflografiku a Braillovo písmo.

Po absolvovaní predmetu študenti ovládajú nielen pojmy a terminológiu v oblasti tyflografiky, ale aj teoretické a najmä praktické postupy (zručnosti) tvorby tyflografických materiálov v 2D rozmere (reliéfne mapy a plány, obrázky, podklady k znázorneniu problematiky z geometrie, hmatové knihy, hmatové dosky a pod.) a v 3D rozmere (modely a ich výroba zohľadňujúca špecifiká a potreby nevidiacich žiakov). Orientujú sa v pojmach reliéfny bod a jeho parametre, šesťbodie, reliéfná línia, reliéfná plocha, dokážu ich identifikovať aj v praktickej rovine. Osvojí si zručnosti tvoriť tyflografické výstupy s použitím rôznorodých materiálov.

Študenti disponujú spôsobilosťou čítania a písania Braillovho písma (aj so zameraním na tvorbu písania legend k tyflografickým materiálom). Študenti ovládajú Braillovo písmo vrátane interpunkčných znamienok a čísel, a to nielen v čítaní, ale aj zápisom písma na Tatrapointe. Študent po absolvovaní predmetu bude disponovať rozšírenejšími informáciami o možnostiach využitia Braillovho písma v praxi, zvládne obsluhu braillovskej tlačiarne (Index Everest), zvládne prácu s Braillovským displejom (riadkom). Získa základné znalosti aj o zápise znakov používaných v odborných predmetoch (hudobná výchova, matematika, fyzika, chémia...). Dokáže zapísať diktovaný text na Tatrapointe.

Študent si počas absolvovania predmetu rozvinie svoje komunikačné schopnosti, IKT gramotnosť, kritické myslenie, uvažovanie v súvislostiach.

Stručná osnova predmetu:

- Pojmoslovie a odborná terminológia v oblasti tyflografiky, ciele tyflografiky a predmet jej skúmania. Vývoj tyflografiky v zahraničí a na území Slovenskej republiky od najstarších čias až po súčasnosť. Študenti nadobudnú nové poznatky z referenčného poľa tyflografiky. Budú ovládať pojmoslovie a odbornú terminológiu a vedieť ju odborne komunikovať. Získajú prehľad o vývoji tyflografiky a tyflografických postupov v minulosti a v súčasnosti.

- Základné tyflografické parametre pri tvorbe tyflografických materiálov v 2D rozmeroch. Definovanie a rozmery pojmov bod, čiara, plocha, tvorba 2D tyflografických materiálov a pod. Študenti sa naučia rozlišovať a ovládať základné parametre 2D výstupov. Zároveň sa naučia s nimi pracovať aj v praktickej rovine.

- Základné tyflografické parametre pri tvorbe 3D modelov (používanie vhodných materiálov, veľkosť modelov, technické vyhotovenie modelov). 3D tlačiarne a ich využitie v edukačnom procese žiakov so zrakovým postihnutím, tvorba 3D tyflografických materiálov. Študenti sa naučia rozlišovať a ovládať základné parametre 3D výstupov. Zároveň sa naučia s nimi pracovať aj v praktickej rovine. Oboznámia sa s technológiami prípravy a tvorby 3D výstupov. Spoznajú prácu v Blenderi.
- Didaktické metódy a postupy pri nácviku „čítania“ hmatom tyflografických obrázkov. Tvorba legendy v Braillovom písme a jej správne umiestnenie v tyflografických plánoch, mapách a modeloch. Tvorba hmatových kníh. Študenti získajú prehľad, osvoja si a budú ovládať didaktické metódy a postupy tvorby tyflografických výstupov a ich označovania v Braillovom písme.
- Braillovo písmo, Braillov znak, slovenská Braillova abeceda, stroj na písanie Braillovho písma - Tatrapoint. Študent získa poznatky o systéme a spôsoboch zápisu Braillovho písma, o pomôckach slúžiacich na jeho zápis a na jeho čítanie, s ktorými sa ako budúci špeciálny pedagóg môže stretávať pri práci s jednotlivcom so zrakovým postihnutím. Študent si osvojí systém a spôsoby zápisu reliéfno-bodového písma. Oboznámi sa so slovenským štandardizovaným zápisom Braillovho písma (oboznámenie sa so zápisom jednotlivých písmen, číslíc, interpunkcie, matematický zápis a zápis špecifických označení – napr. @, ©, € a pod.). Študent bude ovládať v teoretickej aj praktickej rovine zápis špecifických znakov Braillovho písma, rozvinie si schopnosť komunikácie a svoje digitálne zručnosti.
- Zápis písmen Braillovej abecedy. Metodická postupnosť nácviku BP. Sekvencia 1 - A, B, L, E; Sekvencia 2 - K, U; Sekvencia 3 - C, O, M, I; Sekvencia 4 - V, Á, Č, R; Sekvencia 5 - čiarka, S, Ú, P; Sekvencia 6 - PZ, bodka, Í, Š; Sekvencia 7 - D, Ď, N, G, É; Sekvencia 8 - J, T, Y; Sekvencia 9 - ! (alebo +); Sekvencia 10 - Z, F, Ň, Ý, pomlčka; Sekvencia 11 - H, Ľ, Ž, dvojbodka; Sekvencia 12 - Ô, Ľ, Ó, Í; Sekvencia 13 - Ä, Ř, X, úvodzovky; Sekvencia 14 - apostrof; Sekvencia 15 - Q, W, zátvorky (); Sekvencia 15 - VP, ČZ, hviezdička.
- Technika a technológie na zápis reliéfno-bodového písma. Študent sa naučí ovládať braillovskú tlačiareň a prácu s ňou, bude ovládať základné funkcie tlačiarne a prácu v príslušnom softvéri na tlač Braillovho písma. Študent nadobudne zručnosť obsluhy Tatrapointu a braillovskej tlačiarne. Oboznámi sa s prácou na braillovskom riadku (displeji), bude ovládať základné funkcie braillovského riadku a prácu v textovom editore resp. v softvéri na matematický zápis (Lambda). Študent si rozvinie zručnosti v obsluhu braillovského riadku.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

LOPÚCHOVÁ, J. 2011. Základy pedagogiky zrakovo postihnutých. Bratislava: IRIS, 2011. ISBN 978-80-89238-61-3.

LOPÚCHOVÁ, J. ZEMKO, M. Z výskumu overovania programu prípravných cvičení na nácvik čítania a písania reliéfno-bodového písma u nevidiacich detí [elektronický dokument] In: MMK, Roč. 9. Hradec Králové: Magnanimitas akademické sdružení, 2018. S. 813-823 [CD-ROM]. ISBN 978-80-87952-27-6

Pravidlá písania a používania Braillovho písma v Slovenskej republike, Slovenský knižnica pre nevidiacich – Slovenská autorita pre Braillovo písmo, Levoča 2021, ISBN: 978-80-18-10144-5

JESENSKÝ, J. 1988. Hmatové vnímání informací s pomocí tyflografiky. 1. vydání. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1988. 226 s.

LOPÚCHOVÁ, J. Príručka o vzdelávaní žiaka s poruchou zraku v bežnej škole. Bratislava, IRIS, 2021. S. 86. ISBN 978-80-8200-101-6.

Odporúčaná literatúra:

SALISBURY, R. 2008. Teaching pupils with visual impairment. 1 vyd. NY: New York, Routledge, 2008. s. 153. ISBN 978-1-84312-395-8

CINTULA, Vladimír. K metodike vyučovania Braillovho písma. Špeciálna pedagogika, II. 1993.

JESENSKÝ, Ján a kol. Prolegomena systému tyflorehabilitace a metodiky tyflorehabilitačních výcviků. 1. vyd. Praha: UJAK, 2007. 659 s. ISBN 978-80-86723-49-5.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, český jazyk, anglický jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Marek Hlina, Mgr. Simona Schallerová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 12.09.2023

Schválil:

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KSpP/M-PZPex009/22	Názov predmetu: Braillovo písmo a tyflografika v edukácii zrakovo postihnutých
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 5s Metóda štúdia: kombinovaná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie 5 hodín výučby za semester (seminár) kombinovanou metódou Pracovná záťaž študenta: 5 hodín výučby; 26 hodín výroba produktu v Braillovom písme; 28 hodín výroba produktu (tyflografika); 25 hodín príprava na záverečné hodnotenie. SPOLU: 84 hodín práce študenta. Metódy sprostredkovania obsahu vzdelávania: výklad učiva, diskusia, metódy praktickej činnosti (metódy nácviku praktických zručností), metódy opakovania a upevňovania učiva, samoštúdium.	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Počas semestra vypracuje/vytvorí študent dva produkty/materiály/pomôcky podľa podmienok zadáných pedagógom v úvode semestra (za každý produkt môže získať po 30 bodov). Predmet je ukončený hodnotením nadobudnutých vedomostí a praktickou skúškou zameranou na overenie spôsobilosti čítania a písania Braillovho písma a postupov tvorby tyflografických materiálov (študent môže získať max. 40 bodov). Spolu 100 bodov za obe hodnotenia. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100-91 bodov, výborne – vynikajúce výsledky), B (90-81 bodov, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (80-73 bodov, dobre – bežná spoľahlivá práca), D (72-66 bodov, uspokojivo – prijateľné výsledky), E (65-60 bodov, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), Fx (59-0 bodov, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 bodov, na hodnotenie C najmenej 73 bodov, na hodnotenie D najmenej 66 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej z úloh získa menej ako 50 % bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia. A – vynikajúci výkon, študent ovláda základné pojmy a zaužívanú terminológiu tyflografiky, dokáže čítať a písať v Braillovom písme, naučené vie aplikovať v praktickej rovine; jeho práca počas semestra je systematická; produkty vyrobené počas semestra spĺňajú podmienky zadane pedagógom, sú originálne a vhodné pre prácu s jednotlivcom so zrakovým postihnutím;	

B – výborný výkon, študent ovláda základné pojmy a zaužívanú terminológiu tyflografiky, avšak pri aplikácii vedomostí do praktickej roviny sú pozorovateľné mierne nedostatky; produkty vyrobené počas semestra majú drobné nedostatky, ale spĺňajú podmienky pre možné použitie pri práci s jednotlivcom so zrakovým postihnutím;

C – dobrý výkon, študent si síce osvojil zaužívanú terminológiu tyflografiky, ale naučené vie aplikovať do praxe len čiastočne; problémy sa vyskytujú pri zápise a čítaní Braillovho písma, produkty vyrobené počas semestra majú mierne nedostatky, podmienky pre možné použitie pri práci s jednotlivcom so zrakovým postihnutím spĺňajú len čiastočne;

D – prijateľný výkon, študent so osvojil pojmy a terminológiu z oblasti tyflografiky na veľmi nízkej úrovni, v problematike má výrazné nedostatky, naučené nevie transferovať do praxe; jeho práca počas semestra spĺňa minimálne kritériá; produkty vyrobené počas semestra majú výrazné nedostatky;

E – minimálne prijateľný výkon, študent učivo ovláda minimálne, bez kritického myslenia a hodnotenia, nedokáže adekvátne aplikovať naučené do praxe; produkty vyrobené počas semestra majú výrazné nedostatky a v praxi sú takmer nepoužiteľné;

Fx – neprijateľný výkon, študent nesplnil podmienky zadané pedagógom počas semestra

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Cieľom predmetu je pripraviť študenta, budúceho špeciálneho pedagóga, na prácu s jednotlivcom so zrakovým postihnutím tak, aby aktívne v edukácii používal tyflografiku a Braillovo písmo.

Po absolvovaní predmetu študenti ovládajú nielen pojmy a terminológiu v oblasti tyflografiky, ale aj teoretické a najmä praktické postupy (zručnosti) tvorby tyflografických materiálov v 2D rozmere (reliéfne mapy a plány, obrázky, podklady k znázorneniu problematiky z geometrie, hmatové knihy, hmatové dosky a pod.) a v 3D rozmere (modely a ich výroba zohľadňujúca špecifiká a potreby nevidiacich žiakov). Orientujú sa v pojmoch reliéfny bod a jeho parametre, šesťbodie, reliéfná línia, reliéfná plocha, dokážu ich identifikovať aj v praktickej rovine. Osvojí si zručnosti tvoriť tyflografické výstupy s použitím rôznorodých materiálov.

Študenti disponujú spôsobilosťou čítania a písania Braillovho písma (aj so zameraním na tvorbu písania legend k tyflografickým materiálom). Študenti ovládajú Braillovo písmo vrátane interpunkčných znamienok a čísel, a to nielen v čítaní, ale aj zápisom písma na Tatrapointe. Študent po absolvovaní predmetu bude disponovať rozšírenejšími informáciami o možnostiach využitia Braillovho písma v praxi, zvládne obsluhu braillovskej tlačiarne (Index Everest), zvládne prácu s Braillovským displejom (riadkom). Získa základné znalosti aj o zápise znakov používaných v odborných predmetoch (hudobná výchova, matematika, fyzika, chémia...). Dokáže zapísať diktovaný text na Tatrapointe.

Študent si počas absolvovania predmetu rozvinie svoje komunikačné schopnosti, IKT gramotnosť, kritické myslenie, uvažovanie v súvislostiach.

Stručná osnova predmetu:

- Pojmoslovie a odborná terminológia v oblasti tyflografiky, ciele tyflografiky a predmet jej skúmania. Vývoj tyflografiky v zahraničí a na území Slovenskej republiky od najstarších čias až po súčasnosť. Študenti nadobudnú nové poznatky z referenčného poľa tyflografiky. Budú ovládať pojmoslovie a odbornú terminológiu a vedieť ju odborne komunikovať. Získajú prehľad o vývoji tyflografiky a tyflografických postupov v minulosti a v súčasnosti.

- Základné tyflografické parametre pri tvorbe tyflografických materiálov v 2D rozmeroch. Definovanie a rozmery pojmov bod, čiara, plocha, tvorba 2D tyflografických materiálov a pod. Študenti sa naučia rozlišovať a ovládať základné parametre 2D výstupov. Zároveň sa naučia s nimi pracovať aj v praktickej rovine.

- Základné tyflografické parametre pri tvorbe 3D modelov (používanie vhodných materiálov, veľkosť modelov, technické vyhotovenie modelov). 3D tlačiarne a ich využitie v edukačnom procese žiakov so zrakovým postihnutím, tvorba 3D tyflografických materiálov. Študenti sa naučia rozlišovať a ovládať základné parametre 3D výstupov. Zároveň sa naučia s nimi pracovať aj v praktickej rovine. Oboznámia sa s technológiami prípravy a tvorby 3D výstupov. Spoznajú prácu v Blenderi.
- Didaktické metódy a postupy pri nácviku „čítania“ hmatom tyflografických obrázkov. Tvorba legendy v Braillovom písme a jej správne umiestnenie v tyflografických plánoch, mapách a modeloch. Tvorba hmatových kníh. Študenti získajú prehľad, osvoja si a budú ovládať didaktické metódy a postupy tvorby tyflografických výstupov a ich označovania v Braillovom písme.
- Braillovo písmo, Braillov znak, slovenská Braillova abeceda, stroj na písanie Braillovho písma - Tatrapoint. Študent získa poznatky o systéme a spôsoboch zápisu Braillovho písma, o pomôckach slúžiacich na jeho zápis a na jeho čítanie, s ktorými sa ako budúci špeciálny pedagóg môže stretávať pri práci s jednotlivcom so zrakovým postihnutím. Študent si osvojí systém a spôsoby zápisu reliéfno-bodového písma. Oboznámi sa so slovenským štandardizovaným zápisom Braillovho písma (oboznámenie sa so zápisom jednotlivých písmen, číslíc, interpunkcie, matematický zápis a zápis špecifických označení – napr. @, ©, € a pod.). Študent bude ovládať v teoretickej aj praktickej rovine zápis špecifických znakov Braillovho písma, rozvinie si schopnosť komunikácie a svoje digitálne zručnosti.
- Zápis písmen Braillovej abecedy. Metodická postupnosť nácviku BP. Sekvencia 1 - A, B, L, E; Sekvencia 2 - K, U; Sekvencia 3 - C, O, M, I; Sekvencia 4 - V, Á, Č, R; Sekvencia 5 - čiarka, S, Ú, P; Sekvencia 6 - PZ, bodka, Í, Š; Sekvencia 7 - D, Ď, N, G, É; Sekvencia 8 - J, T, Y; Sekvencia 9 - ! (alebo +); Sekvencia 10 - Z, F, Ň, Ý, pomlčka; Sekvencia 11 - H, Ľ, Ž, dvojbodka; Sekvencia 12 - Ô, Ľ, Ó, Í; Sekvencia 13 - Ä, Ř, X, úvodzovky; Sekvencia 14 - apostrof; Sekvencia 15 - Q, W, zátvorky (); Sekvencia 15 - VP, ČZ, hviezdička.
- Technika a technológie na zápis reliéfno-bodového písma. Študent sa naučí ovládať braillovskú tlačiareň a prácu s ňou, bude ovládať základné funkcie tlačiarne a prácu v príslušnom softvéri na tlač Braillovho písma. Študent nadobudne zručnosť obsluhy Tatrapointu a braillovskej tlačiarne. Oboznámi sa s prácou na braillovskom riadku (displeji), bude ovládať základné funkcie braillovského riadku a prácu v textovom editore resp. v softvéri na matematický zápis (Lambda). Študent si rozvinie zručnosti v obsluhu braillovského riadku.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

LOPÚCHOVÁ, J. 2011. Základy pedagogiky zrakovo postihnutých. Bratislava: IRIS, 2011. ISBN 978-80-89238-61-3.

LOPÚCHOVÁ, J. ZEMKO, M. Z výskumu overovania programu prípravných cvičení na nácvik čítania a písania reliéfno-bodového písma u nevidiacich detí [elektronický dokument] In: MMK, Roč. 9. Hradec Králové: Magnanimitas akademické sdružení, 2018. S. 813-823 [CD-ROM]. ISBN 978-80-87952-27-6

Pravidlá písania a používania Braillovho písma v Slovenskej republike, Slovenský knižnica pre nevidiacich – Slovenská autorita pre Braillovo písmo, Levoča 2021, ISBN: 978-80-18-10144-5

JESENSKÝ, J. 1988. Hmatové vnímání informací s pomocí tyflografiky. 1. vydání. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1988. 226 s.

LOPÚCHOVÁ, J. Príručka o vzdelávaní žiaka s poruchou zraku v bežnej škole. Bratislava, IRIS, 2021. S. 86. ISBN 978-80-8200-101-6.

Odporúčaná literatúra:

SALISBURY, R. 2008. Teaching pupils with visual impairment. 1 vyd. NY: New York, Routledge, 2008. s. 153. ISBN 978-1-84312-395-8

CINTULA, Vladimír. K metodike vyučovania Braillovho písma. Špeciálna pedagogika, II. 1993.

JESENSKÝ, Ján a kol. Prolegomena systému tyflorehabilitace a metodiky tyflorehabilitačních výcviků. 1. vyd. Praha: UJAK, 2007. 659 s. ISBN 978-80-86723-49-5.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, český jazyk, anglický jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Marek Hlina, Mgr. Simona Schallerová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 12.09.2023

Schválil:

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KŠP/M-PZPex005/22	Názov predmetu: Didaktika primárnej edukácie zrakovo postihnutých
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: prednáška + seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 8s Metóda štúdia: kombinovaná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie 8 hodín výučby za semester (4 hod. prednáška + 4 hod. seminár), kombinovanou metódou Pracovná záťaž študenta: 8 hodín výučby; 30 hodín príprava na priebežné hodnotenie; 35 hodín príprava semestrálnej práce; 42 hodín príprava na záverečné hodnotenie; SPOLU: 115 hodín práce študenta. Metódy sprostredkovania obsahu vzdelávania: výklad učiva, prednášanie, diskusia, brainstorming, metódy praktickej činnosti, rozbor edukačných situácií, samoštúdium.	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Počas semestra musí študent vypracovať semestrálnu prácu na tému zadanú pedagógom, za ktorú môže získať 20 bodov. V priebehu semestra bude jeden priebežný test, v ktorom môže študent získať maximálne 20 bodov. V záverečnom písomnom teste môže študent získať maximálne 60 bodov. K záverečnému testu bude pripustený študent, ktorý získa počas semestra aspoň 25 bodov. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100-91 bodov, výborne – vynikajúce výsledky), B (90-81 bodov, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (80-73 bodov, dobre – bežná spoľahlivá práca), D (72-66 bodov, uspokojivo – prijateľné výsledky), E (65-60 bodov, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), Fx (59-0 bodov, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 bodov, na hodnotenie C najmenej 73 bodov, na hodnotenie D najmenej 66 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia. A – vynikajúci výkon, študent ovláda pojmy a terminológiu viažúcu sa k didaktike primárneho vzdelávania ZP, naučené vie transferovať do praktickej roviny, kriticky myslí a hodnotí špeciálnopedagogické procesy a javy, semestrálna práca spĺňa všetky stanovené kritériá; B – výborný výkon, študent ovláda pojmy a terminológiu viažúcu sa k didaktike primárneho vzdelávania ZP, avšak pri transfere naučeného sú pozorovateľné drobné nedostatky; aj v semestrálnej práci sú pozorovateľné drobné nedostatky; kritické myslenie je jemne oslabené;	

C – dobrý výkon, študent si síce osvojil pojmy a terminológiu viažúcu sa k didaktike primárneho vzdelávania ZP, ale naučené vie transferovať do praktickej roviny len čiastočne; semestrálna práca má mierne nedostatky;

D – prijateľný výkon, študent si pojmy a terminológiu viažúcu sa k didaktike primárneho vzdelávania ZP osvojil len čiastočne, v problematike sa orientuje len čiastočne, naučené transferuje do praktickej roviny s ťažkosťami; jeho semestrálna práca spĺňa kritériá len čiastočne;

E – minimálne prijateľný výkon, študent si učivo osvojil minimálne, nedokáže adekvátne transferovať naučené do praktickej roviny, semestrálna práca spĺňa len elementárne kritériá, kritické myslenie a hodnotenie je výrazne oslabené;

Fx – neprijateľný výkon, študent si učivo neosvojil, nesplnil podmienky zadané pedagógom počas semestra.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Cieľom predmetu je poskytnúť študentom teoretické poznatky a praktické zručnosti v oblasti didaktiky primárnej edukácie žiakov so zrakovým postihnutím. Študent po absolvovaní predmetu bude ovládať a orientovať sa vo vzdelávacích programoch s akcentom na vzdelávací program pre deti a žiakov so zrakovým postihnutím. Nadobudnú kľúčové kompetencie pre metodické a didaktické vedenie edukačného procesu na primárnom stupni vzdelávania u ZP so zreteľom na druh a stupeň ich porúch zraku a dôsledky z nich vyplývajúcich. Osvojí si a bude rozumieť špecifikám vzdelávania zrakovo postihnutých a dokáže aplikovať špeciálne postupy vzdelávania v edukačnom procese s využitím patričných metód a didaktických postupov. Bude chápať didaktiku ako základ pre uvážlivé a erudované organizovanie procesov učenia sa a učenia.

Študent si rozvinie svoje komunikačné spôsobilosti, digitálne kompetencie, kritické myslenie, uvažovanie v súvislostiach a tvorivý potenciál.

Stručná osnova predmetu:

- Didaktika primárneho vzdelávania zrakovo postihnutých. Študent si osvojí vedomosti z oblasti terminologického vymedzenia, cieľov, úloh, foriem, metód, prostriedkov vzdelávania. Naučí sa orientovať v pedagogických dokumentoch.

- Špecifické ciele výchovy a vzdelávania žiakov so zrakovým postihnutím. Študent bude rozumieť a bude vedieť použiť zásady výchovy a vzdelávania zrakovo postihnutých, najmä zásadu prevencie zrakovej defektivity, korekcie zrakovej defektivity, požiadavku integrácie zrakovo postihnutých, ako aj zásadu kompenzácie a reedukácie zraku. Nadobudne spôsobilosť dôsledne uplatňovať individuálny prístup k žiakovi so ZP zohľadňujúci dôsledky zrakového postihnutia.

- Subjekt procesu výučby. Rozvoj kľúčových kompetencií u žiaka so zrakovým postihnutím. Študenti pochopia postavenie žiaka so ZP v edukačnom procese a naučia sa efektívnym didaktickým postupom, ktoré podporujú nielen vedomostný potenciál žiakov, ale aj ich kľúčové kompetencie (vrátane kompetencií špecifického kurikula).

- Aplikovanie didaktických postupov so zreteľom na kognitívne procesy, spôsobilosti, kompetentnosti a individuálne osobitosti žiakov so ZP. Pretvárajúce a podporné komponenty procesu výučby. Dizajn procesu výučby.

- Špecifiká edukácie a didaktických postupov u žiakov v primárnom vzdelávaní v jednotlivých oblastiach vzdelávania. Študenti si osvoja vedomosti a postupy, ako uplatňovať didaktické postupy v jednotlivých oblastiach vzdelávania, najmä so zameraním na: Didaktiku slovenského jazyka a literatúry (oblasť jazyk a komunikácia); didaktiku prírodovedných predmetov (oblasti matematika a práca s informáciami, človek a príroda); didaktiku spoločenskovedných predmetov (oblasti človek a spoločnosť, človek a hodnoty, človek a svet práce); didaktiku výchov (oblasti umenie a kultúra, zdravie a pohyb). Osobitný zreteľ bude kladený na osvojenie si didaktických postupov v didaktike

predmetov zo vzdelávacej oblasti Špeciálnopedagogická podpora – individuálne tyflopédické cvičenia, priestorová orientácia, pohybová výchova.

- Hodnotenie, posudzovanie, evaluácia edukačného procesu, didaktická analýza a projekcia učiva. Študent nadobudne poznatky o spôsoboch a postupoch pri hodnotení edukačného procesu, naučí sa, aké sú možnosti analýzy edukačného procesu.
- Didaktická technika, digitálne technológie, asistenčné technológie, prístroje a pomôcky pre ZP vo výučbe. Študent získa spôsobilosti adekvátne využívať didaktickú techniku, digitálne a asistenčné technológie v edukácii žiakov so ZP.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

LOPÚCHOVÁ, J. 2011. Základy pedagogiky zrakovo postihnutých. Bratislava: IRIS. S. 245. ISBN 978-80-89238-61-3.

LOPÚCHOVÁ, J. Príručka o vzdelávaní žiaka s poruchou zraku v bežnej škole. Bratislava, IRIS, 2021. S. 86. ISBN 978-80-8200-101-6.

Metodické príručky k jednotlivým predmetom vzdelávania.

Prípravy učiteľa na vyučovanie.

Vzdelávací program pre deti a žiakov so zrakovým postihnutím. Schválilo Ministerstvo školstva Slovenskej republiky pod číslom CDE2008-18550/39582-1:914 dňa 26. mája 2009.

Odporúčaná literatúra:

ČAJKA, K. Úvod do pedagogiky zrakovo postihnutých. Ružomberok: PdF KU, 2007. S. 70. ISBN 978-80-8084-245-1.

FINKOVÁ, D. a kol. Speciální pedagogika osob se zrakovým postižením. Olomouc: UPOL, 2007. ISBN 978-80-24417-99-8.

NÉMETH, O.: Slabozrakosť ako pedagogický problém. Bratislava: SAPIENTIA, 1999.

JESENSKÝ, J. 2002. Edukace a rehabilitace zrakově postižených na prahu nového milénia. Hradec Králové: Gaudeamus. ISBN 80-7041-041-8.

JESENSKÝ, J. a kol. 2007. Prolegomena systému tyflorehabilitace a metodiky tyflorehabilitačních výcviků. 1. vyd. Praha: UJAK, 2007. 659 s. ISBN 978-80-86723-49-5.

POŽÁR, L. A KOL.: Školská integrácia detí a mládeže s poruchami zraku. Bratislava: UK, 1996.

RŮŽIČKOVÁ, V. Integrace zrakově postiženého žáka do základní školy. Olomouc: UP, 2006.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Jana Lopúchová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 12.09.2023

Schválil:

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KŠP/M-PZPex005/22	Názov predmetu: Didaktika primárnej edukácie zrakovo postihnutých
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: prednáška + seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 8s Metóda štúdia: kombinovaná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie 8 hodín výučby za semester (4 hod. prednáška + 4 hod. seminár), kombinovanou metódou Pracovná záťaž študenta: 8 hodín výučby; 30 hodín príprava na priebežné hodnotenie; 35 hodín príprava semestrálnej práce; 42 hodín príprava na záverečné hodnotenie; SPOLU: 115 hodín práce študenta. Metódy sprostredkovania obsahu vzdelávania: výklad učiva, prednášanie, diskusia, brainstorming, metódy praktickej činnosti, rozbor edukačných situácií, samoštúdium.	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Počas semestra musí študent vypracovať semestrálnu prácu na tému zadanú pedagógom, za ktorú môže získať 20 bodov. V priebehu semestra bude jeden priebežný test, v ktorom môže študent získať maximálne 20 bodov. V záverečnom písomnom teste môže študent získať maximálne 60 bodov. K záverečnému testu bude pripustený študent, ktorý získa počas semestra aspoň 25 bodov. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100-91 bodov, výborne – vynikajúce výsledky), B (90-81 bodov, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (80-73 bodov, dobre – bežná spoľahlivá práca), D (72-66 bodov, uspokojivo – prijateľné výsledky), E (65-60 bodov, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), Fx (59-0 bodov, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 bodov, na hodnotenie C najmenej 73 bodov, na hodnotenie D najmenej 66 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia. A – vynikajúci výkon, študent ovláda pojmy a terminológiu viažúcu sa k didaktike primárneho vzdelávania ZP, naučené vie transferovať do praktickej roviny, kriticky myslí a hodnotí špeciálnopedagogické procesy a javy, semestrálna práca spĺňa všetky stanovené kritériá; B – výborný výkon, študent ovláda pojmy a terminológiu viažúcu sa k didaktike primárneho vzdelávania ZP, avšak pri transfere naučeného sú pozorovateľné drobné nedostatky; aj v semestrálnej práci sú pozorovateľné drobné nedostatky; kritické myslenie je jemne oslabené;	

C – dobrý výkon, študent si síce osvojil pojmy a terminológiu viažúcu sa k didaktike primárneho vzdelávania ZP, ale naučené vie transferovať do praktickej roviny len čiastočne; semestrálna práca má mierne nedostatky;

D – prijateľný výkon, študent si pojmy a terminológiu viažúcu sa k didaktike primárneho vzdelávania ZP osvojil len čiastočne, v problematike sa orientuje len čiastočne, naučené transferuje do praktickej roviny s ťažkosťami; jeho semestrálna práca spĺňa kritériá len čiastočne;

E – minimálne prijateľný výkon, študent si učivo osvojil minimálne, nedokáže adekvátne transferovať naučené do praktickej roviny, semestrálna práca spĺňa len elementárne kritériá, kritické myslenie a hodnotenie je výrazne oslabené;

Fx – neprijateľný výkon, študent si učivo neosvojil, nesplnil podmienky zadané pedagógom počas semestra.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Cieľom predmetu je poskytnúť študentom teoretické poznatky a praktické zručnosti v oblasti didaktiky primárnej edukácie žiakov so zrakovým postihnutím. Študent po absolvovaní predmetu bude ovládať a orientovať sa vo vzdelávacích programoch s akcentom na vzdelávací program pre deti a žiakov so zrakovým postihnutím. Nadobudnú kľúčové kompetencie pre metodické a didaktické vedenie edukačného procesu na primárnom stupni vzdelávania u ZP so zreteľom na druh a stupeň ich porúch zraku a dôsledky z nich vyplývajúcich. Osvojí si a bude rozumieť špecifikám vzdelávania zrakovo postihnutých a dokáže aplikovať špeciálne postupy vzdelávania v edukačnom procese s využitím patričných metód a didaktických postupov. Bude chápať didaktiku ako základ pre uvážlivé a erudované organizovanie procesov učenia sa a učenia.

Študent si rozvinie svoje komunikačné spôsobilosti, digitálne kompetencie, kritické myslenie, uvažovanie v súvislostiach a tvorivý potenciál.

Stručná osnova predmetu:

- Didaktika primárneho vzdelávania zrakovo postihnutých. Študent si osvojí vedomosti z oblasti terminologického vymedzenia, cieľov, úloh, foriem, metód, prostriedkov vzdelávania. Naučí sa orientovať v pedagogických dokumentoch.

- Špecifické ciele výchovy a vzdelávania žiakov so zrakovým postihnutím. Študent bude rozumieť a bude vedieť použiť zásady výchovy a vzdelávania zrakovo postihnutých, najmä zásadu prevencie zrakovej defektivity, korekcie zrakovej defektivity, požiadavku integrácie zrakovo postihnutých, ako aj zásadu kompenzácie a reedukácie zraku. Nadobudne spôsobilosť dôsledne uplatňovať individuálny prístup k žiakovi so ZP zohľadňujúci dôsledky zrakového postihnutia.

- Subjekt procesu výučby. Rozvoj kľúčových kompetencií u žiaka so zrakovým postihnutím. Študenti pochopia postavenie žiaka so ZP v edukačnom procese a naučia sa efektívnym didaktickým postupom, ktoré podporujú nielen vedomostný potenciál žiakov, ale aj ich kľúčové kompetencie (vrátane kompetencií špecifického kurikula).

- Aplikovanie didaktických postupov so zreteľom na kognitívne procesy, spôsobilosti, kompetentnosti a individuálne osobitosti žiakov so ZP. Pretvárajúce a podporné komponenty procesu výučby. Dizajn procesu výučby.

- Špecifiká edukácie a didaktických postupov u žiakov v primárnom vzdelávaní v jednotlivých oblastiach vzdelávania. Študenti si osvoja vedomosti a postupy, ako uplatňovať didaktické postupy v jednotlivých oblastiach vzdelávania, najmä so zameraním na: Didaktiku slovenského jazyka a literatúry (oblasť jazyk a komunikácia); didaktiku prírodovedných predmetov (oblasti matematika a práca s informáciami, človek a príroda); didaktiku spoločenskovedných predmetov (oblasti človek a spoločnosť, človek a hodnoty, človek a svet práce); didaktiku výchov (oblasti umenie a kultúra, zdravie a pohyb). Osobitný zreteľ bude kladený na osvojenie si didaktických postupov v didaktike

predmetov zo vzdelávacej oblasti Špeciálnopedagogická podpora – individuálne tyflopédické cvičenia, priestorová orientácia, pohybová výchova.

- Hodnotenie, posudzovanie, evaluácia edukačného procesu, didaktická analýza a projekcia učiva. Študent nadobudne poznatky o spôsoboch a postupoch pri hodnotení edukačného procesu, naučí sa, aké sú možnosti analýzy edukačného procesu.
- Didaktická technika, digitálne technológie, asistenčné technológie, prístroje a pomôcky pre ZP vo výučbe. Študent získa spôsobilosti adekvátne využívať didaktickú techniku, digitálne a asistenčné technológie v edukácii žiakov so ZP.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

LOPÚCHOVÁ, J. 2011. Základy pedagogiky zrakovo postihnutých. Bratislava: IRIS. S. 245. ISBN 978-80-89238-61-3.

LOPÚCHOVÁ, J. Príručka o vzdelávaní žiaka s poruchou zraku v bežnej škole. Bratislava, IRIS, 2021. S. 86. ISBN 978-80-8200-101-6.

Metodické príručky k jednotlivým predmetom vzdelávania.

Prípravy učiteľa na vyučovanie.

Vzdelávací program pre deti a žiakov so zrakovým postihnutím. Schválilo Ministerstvo školstva Slovenskej republiky pod číslom CDE2008-18550/39582-1:914 dňa 26. mája 2009.

Odporúčaná literatúra:

ČAJKA, K. Úvod do pedagogiky zrakovo postihnutých. Ružomberok: PdF KU, 2007. S. 70. ISBN 978-80-8084-245-1.

FINKOVÁ, D. a kol. Speciální pedagogika osob se zrakovým postižením. Olomouc: UPOL, 2007. ISBN 978-80-24417-99-8.

NÉMETH, O.: Slabozrakosť ako pedagogický problém. Bratislava: SAPIENTIA, 1999.

JESENSKÝ, J. 2002. Edukace a rehabilitace zrakově postižených na prahu nového milénia. Hradec Králové: Gaudeamus. ISBN 80-7041-041-8.

JESENSKÝ, J. a kol. 2007. Prolegomena systému tyflorehabilitace a metodiky tyflorehabilitačních výcviků. 1. vyd. Praha: UJAK, 2007. 659 s. ISBN 978-80-86723-49-5.

POŽÁR, L. A KOL.: Školská integrácia detí a mládeže s poruchami zraku. Bratislava: UK, 1996.

RŮŽIČKOVÁ, V. Integrace zrakově postiženého žáka do základní školy. Olomouc: UP, 2006.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Jana Lopúchová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 12.09.2023

Schválil:

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KŠP/M-PZPex006/22	Názov predmetu: Reedukácia zraku
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 5s Metóda štúdia: kombinovaná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie 5 hodín výučby za semester (seminár), kombinovanou metódou Pracovná záťaž študenta: 5 hodín výučby; 20 hodín samoštúdium, 15 hodín príprava seminárnej práce a jej prezentácia; 35 hodín príprava na záverečný písomný test, SPOLU: 75 hodín práce študenta. Metódy sprostredkovania obsahu vzdelávania: výklad učiva, diskusia, názorné ukážky reedukačných postupov, práca v malých skupinách, riešenie modelových situácií, samoštúdium.	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra študent vypracuje v rámci seminárnej práce reedukačné cvičenia na podporu vizuálnych funkcií dieťaťa, kde môže získať max. 30 bodov (min. 20). V rámci záverečného hodnotenia prostredníctvom písomného testu môže študent získať max. 70 bodov. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100-91 bodov, výborne – vynikajúce výsledky), B (90-81 bodov, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (80-73 bodov, dobre – bežná spoľahlivá práca), D (72-66 bodov, uspokojivo – prijateľné výsledky), E (65-60 bodov, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), Fx (59-0 bodov, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 bodov, na hodnotenie C najmenej 73 bodov, na hodnotenie D najmenej 66 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia. A – vynikajúci výkon, študent ovláda základné pojmy z oblasti reedukácie zraku a reedukačných postupov, naučené vie v teoretickej rovine aplikovať do praktickej roviny; výborne zvláda prezentovať reedukačné aktivity, seminárna práca spĺňa všetky stanovené kritériá; študent kriticky myslí a hodnotí; B – výborný výkon, študent ovláda základné pojmy z oblasti reedukácie zraku a reedukačných postupov, avšak pri aplikácii vedomostí do praktickej roviny sú pozorovateľné mierne nedostatky – prezentovanie reedukačných aktivít rieši s drobnými zaváhaniami; vhodne zvláda prezentovať	

reedukačné aktivity, v seminárnej práci sú pozorovateľné mierne nedostatky; kritické myslenie je hraničné;

C – dobrý výkon, študent si síce poznatky osvojil, ale naučené vie aplikovať do praktickej roviny len čiastočne; má problémy s komplexným riešením modelových reedukačných situácií a s prezentovaním reedukačných aktivít, seminárna práca má nedostatky;

D – prijateľný výkon, študent si poznatky osvojil len čiastočne, v problematike má výrazné nedostatky, naučené nevie aplikovať v praktickej rovine, s problémami rieši modelové situácie a nedostatky sa objavujú aj v prezentovaní reedukačných aktivít; jeho seminárna práca spĺňa minimálne kritériá;

E – minimálne prijateľný výkon, študent si poznatky osvojil minimálne, nedokáže ich adekvátne transferovať do praktickej roviny a prezentovať reedukačné aktivity pred skupinou praxe; seminárna práca spĺňa elementárne požiadavky.

Fx – neprijateľný výkon, študent si neosvojil v dostatočnej miere obsah vzdelávania, príp. nesplnil podmienky zadane pedagógom počas semestra.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent si osvojí základné poznatky (vedomosti) z fyziológie a patofyziológie binokulárneho videnia. Nadobudne a pochopí základné pojmy (v teoretickej rovine) a získa praktické kompetencie (v praxologickej rovine) z pleoptiky a ortoptiky. Nadobudne zručnosti realizovať praktické reedukačné postupy. Osvojí si spôsobilosť vytvoriť programy zrakovej reedukácie. Naučí sa pracovať s inovatívnymi metódami reedukácie zraku – Sachsenweger, Hatcher-Rosenbauer, PC programy na reedukáciu zraku a pod.

Stručná osnova predmetu:

Reedukácia zraku u detí s poruchami binokulárneho videnia ako súčasť pedagogiky zrakovo postihnutých. Študent si osvojí základné pojmy, nadobudne vedomosti z oblasti reedukácie zraku ako procesu.

Študent sa orientuje v problematike porúch binokulárneho videnia, má vedomosti o fyziológii a stupňoch binokulárneho videnia. Osvojí si pojmy a diferenciáciu amblyopie, strabizmu a monokulu. Orientuje sa v systéme špeciálnych cvičení zraku – pleoptika a ortoptika. Vie identifikovať jednotlivé pleoptické a ortoptické cvičenia.

Oboznámi sa a chápe reedukačný proces a jeho podmienky. Získa poznatky o reedukácii zraku u detí v predškolskom veku a v mladšom školskom veku, o reedukácii zraku u dospelých jednotlivcov s poškodeným zrakom. Spozná a dokáže ich aplikovať zásady reedukácie zrakového vnímania.

Nácvik jednotlivých zložiek zrakového vnímania – študent nadobudne zručnosti prakticky aplikovať v procese reedukácie nácvik orientácie v priestore, nácvik zrakovej diferenciácie, nácvik pravo-ľavej orientácie, nácvik pravo-ľavého pohybu očí, nácvik schopnosti zrakovej analýzy a syntézy, nácvik zrakovej pamäti, nácvik vnímania farieb a zjemňovania farbobitu, nácvik vnímania tvarov, nácvik vnímania plochy, nácvik vnímania priestoru a orientácie v ňom, nácvik vnímania hĺbky.

Vplyv svetla na rozvoj zrakových funkcií. Študent pochopí význam správneho a efektívneho osvetlenia na proces reedukácie, naučí sa význam svetelných filtrov pre reedukáciu zraku.

Nižšie kompenzačné mechanizmy. Vyššie kompenzačné mechanizmy. Študent sa orientuje v nižších a vyšších kompenzačných mechanizmoch, pozná ich význam, má vedomosti o ich uplatnení v procese reedukácie. V rámci osvojených zručností vie rozvíjať kompenzačné mechanizmy prostredníctvom rôznych (aj inovatívnych) reedukačných metód a aktivít.

Cvičenia a aktivity v reedukačnom procese. Študent získa prehľad, nadobudne vedomosti o rôznych reedukačných postupoch a programoch. Orientuje sa v zrakovej stimulácii, v cvičeniach na chromoterapeutických tabuľkách, v stereoskopických zrakových cvičeniach

Rudolfa Sachsenwegera. Pozná grafomotorické cvičenia, počítačové programy na podporu zraku, výtvarné reedukačné činnosti.
Pochopí význam detského prejavu v edukačnom a reedukačnom procese.
Alternatívne/inovatívne špeciálno-pedagogické prístupy v reedukácii zraku u detí s poruchami binokulárneho videnia. Získa prehľad o možných inovatívnych postupoch v reedukácii zraku.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

LOPÚCHOVÁ, J. Reedukácia a komplexná rehabilitácia zraku z jednotlivcov so zrakovým postihnutím. Bratislava: IRIS, 2010. ISBN 978-80-89238-40-8.

LOPÚCHOVÁ, J. Komplexná podpora rozvoja zrakových funkcií u jednotlivcov so zrakovým postihnutím s akcentom na reedukáciu zraku. In: Současná slovenská a česká speciální pedagogika v kontextu vědy a výzkumu. - Praha : Knihy nejen pro bohaté, 2014. - S. 163-200. - ISBN 978-80-86499-10-9

LOPÚCHOVÁ, J. Metodika na rozvoj zrakových funkcií v procese reedukácie zraku u detí s poruchami binokulárneho videnia : výskumné zistenia z overovania metodiky. In: Paedagogica specialis 30. - Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 2016. S. 182-191. ISBN 978-80-223-4155-4

LOPÚCHOVÁ, J. Z výskumu účinnosti reedukačných výtvarných techník u detí s poruchami binokulárneho videnia. In: Umenie v kontexte špeciálnej pedagogiky. - Bratislava : Iris, 2011. - S. 165-181. ISBN 978-80-89238-49-1

LOPÚCHOVÁ, J. Reedukačné činnosti ako prostriedok rozvíjania výtvarného nadania u detí a žiakov so zrakovým postihnutím. In: CREA-AE 2014 [elektronický zdroj]. - Zohor : Virvar, 2014. - S. 342-346 [online]. - ISBN 978-80-89693-03-0

Odporúčaná literatúra:

LOPÚCHOVÁ, J.: Počítačový program ako inovatívna alternatíva na podporu zraku k tradičným reedukačným metódam. In: Sborník textů z 12. mezinárodní konference k problematice osob se specifickými potřebami a 7. mezinárodní dramaterapeutická konference [elektronický zdroj]. - Olomouc : Univerzita Palackého, 2012. S. 493-521 [CD-ROM]. - ISBN 978-80-244-2966-3

LOPÚCHOVÁ, J. Nové možnosti a metódy reedukácie zraku u detí s poruchami binokulárneho videnia v predškolskom veku. In: Sborník 8. Mezinárodní konference k problematice osob se specifickými potřebami a 3. Dramaterapeutická konference [elektronický zdroj]. - Olomouc : Univerzita Palackého, 2008. - S. 1-7 [CD-ROM]. ISBN 978-80-244-1911-4

LOPÚCHOVÁ, J. Výtvarné činnosti ako reedukačný prostriedok a súčasť komplexnej edukačnej činnosti binokulárne postihnutých detí v predškolskom veku. In: Efeta - otvor sa 2000 : Komplexná starostlivosť o deti a mládež so špeciálnymi výchovnými a vzdelávacími potrebami : Ročenka časopisu o komplexnej rehabilitácii ľudí s postihnutím. - Bratislava : Pedagogická fakulta, 2001. - S. 191-199. - ISBN 80-88868-68-8.

LOPÚCHOVÁ, J. Možnosti reedukácie u zrakovo a viacnásobne postihnutých detí. In: Nové trendy v edukácii a v starostlivosti o zrakovo postihnutých. - Bratislava : Jana Lopúchová, 2006. S. 63-66. - ISBN 80-969125-8-5

KVĚTOŇOVÁ-ŠVECOVÁ, L., MADLENER, I., ŘEHŮŘEK, J., VÍTKOVÁ, M. Možnosti reedukace zraku při kombinovaném postižení. Brno: Paido, 1999. ISBN 80-85931-75-3.

RŮŽIČKOVÁ, K. Reedukace zraku a její výcvik. In: JESENSKÝ, J. Prolegomena systému tyflorehabilitace a metodiky tyflorehabilitačních výcviků. Praha: UJAK, 2007. ISBN 978-80-86723-49-5.

MORAVCOVÁ, D. 2004. Zraková terapie slabozrakých a pacientů s nízkým vizem. Praha: Triton, 2004. 204 s. ISBN 80-7254-476-4.

ROSENBAUER, H.W. Zrakové cvičenia. Ako predchádzať zrakovým poruchám a ako ich liečiť. Bratislava: Ikar, 1999. ISBN 978-80-7118-967-7.

GERINEC, A. Detská oftalmológia. Martin: Osveta, 2005. ISBN 80-80632-181-6.
KEBLOVÁ, A. Čich, hmat, sluchové vnímání, náprava binokulárních poruch. Praha: Septima, 1999. ISBN-.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Jana Lopúchová, PhD., Mgr. Marek Hlina

Dátum poslednej zmeny: 12.09.2023

Schválil:

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KŠP/M-PZPex006/22	Názov predmetu: Reedukácia zraku
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 5s Metóda štúdia: kombinovaná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie 5 hodín výučby za semester (seminár), kombinovanou metódou Pracovná záťaž študenta: 5 hodín výučby; 20 hodín samoštúdium, 15 hodín príprava seminárnej práce a jej prezentácia; 35 hodín príprava na záverečný písomný test, SPOLU: 75 hodín práce študenta. Metódy sprostredkovania obsahu vzdelávania: výklad učiva, diskusia, názorné ukážky reedukačných postupov, práca v malých skupinách, riešenie modelových situácií, samoštúdium.	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra študent vypracuje v rámci seminárnej práce reedukačné cvičenia na podporu vizuálnych funkcií dieťaťa, kde môže získať max. 30 bodov (min. 20). V rámci záverečného hodnotenia prostredníctvom písomného testu môže študent získať max. 70 bodov. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100-91 bodov, výborne – vynikajúce výsledky), B (90-81 bodov, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (80-73 bodov, dobre – bežná spoľahlivá práca), D (72-66 bodov, uspokojivo – prijateľné výsledky), E (65-60 bodov, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), Fx (59-0 bodov, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 bodov, na hodnotenie C najmenej 73 bodov, na hodnotenie D najmenej 66 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia. A – vynikajúci výkon, študent ovláda základné pojmy z oblasti reedukácie zraku a reedukačných postupov, naučené vie v teoretickej rovine aplikovať do praktickej roviny; výborne zvláda prezentovať reedukačné aktivity, seminárna práca spĺňa všetky stanovené kritériá; študent kriticky myslí a hodnotí; B – výborný výkon, študent ovláda základné pojmy z oblasti reedukácie zraku a reedukačných postupov, avšak pri aplikácii vedomostí do praktickej roviny sú pozorovateľné mierne nedostatky – prezentovanie reedukačných aktivít rieši s drobnými zaváhaniami; vhodne zvláda prezentovať	

reedukačné aktivity, v seminárnej práci sú pozorovateľné mierne nedostatky; kritické myslenie je hraničné;

C – dobrý výkon, študent si síce poznatky osvojil, ale naučené vie aplikovať do praktickej roviny len čiastočne; má problémy s komplexným riešením modelových reedukačných situácií a s prezentovaním reedukačných aktivít, seminárna práca má nedostatky;

D – prijateľný výkon, študent si poznatky osvojil len čiastočne, v problematike má výrazné nedostatky, naučené nevie aplikovať v praktickej rovine, s problémami rieši modelové situácie a nedostatky sa objavujú aj v prezentovaní reedukačných aktivít; jeho seminárna práca spĺňa minimálne kritériá;

E – minimálne prijateľný výkon, študent si poznatky osvojil minimálne, nedokáže ich adekvátne transferovať do praktickej roviny a prezentovať reedukačné aktivity pred skupinou praxe; seminárna práca spĺňa elementárne požiadavky.

Fx – neprijateľný výkon, študent si neosvojil v dostatočnej miere obsah vzdelávania, príp. nesplnil podmienky zadane pedagógom počas semestra.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent si osvojí základné poznatky (vedomosti) z fyziológie a patofyziológie binokulárneho videnia. Nadobudne a pochopí základné pojmy (v teoretickej rovine) a získa praktické kompetencie (v praxologickej rovine) z pleoptiky a ortoptiky. Nadobudne zručnosti realizovať praktické reedukačné postupy. Osvojí si spôsobilosť vytvoriť programy zrakovej reedukácie. Naučí sa pracovať s inovatívnymi metódami reedukácie zraku – Sachsenweger, Hatcher-Rosenbauer, PC programy na reedukáciu zraku a pod.

Stručná osnova predmetu:

Reedukácia zraku u detí s poruchami binokulárneho videnia ako súčasť pedagogiky zrakovo postihnutých. Študent si osvojí základné pojmy, nadobudne vedomosti z oblasti reedukácie zraku ako procesu.

Študent sa orientuje v problematike porúch binokulárneho videnia, má vedomosti o fyziológii a stupňoch binokulárneho videnia. Osvojí si pojmy a diferenciáciu amblyopie, strabizmu a monokulu. Orientuje sa v systéme špeciálnych cvičení zraku – pleoptika a ortoptika. Vie identifikovať jednotlivé pleoptické a ortoptické cvičenia.

Oboznámi sa a chápe reedukačný proces a jeho podmienky. Získa poznatky o reedukácii zraku u detí v predškolskom veku a v mladšom školskom veku, o reedukácii zraku u dospelých jednotlivcov s poškodeným zrakom. Spozná a dokáže ich aplikovať zásady reedukácie zrakového vnímania.

Nácvik jednotlivých zložiek zrakového vnímania – študent nadobudne zručnosti prakticky aplikovať v procese reedukácie nácvik orientácie v priestore, nácvik zrakovej diferenciácie, nácvik pravo-ľavej orientácie, nácvik pravo-ľavého pohybu očí, nácvik schopnosti zrakovej analýzy a syntézy, nácvik zrakovej pamäti, nácvik vnímania farieb a zjemňovania farbobitu, nácvik vnímania tvarov, nácvik vnímania plochy, nácvik vnímania priestoru a orientácie v ňom, nácvik vnímania hĺbky.

Vplyv svetla na rozvoj zrakových funkcií. Študent pochopí význam správneho a efektívneho osvetlenia na proces reedukácie, naučí sa význam svetelných filtrov pre reedukáciu zraku.

Nižšie kompenzačné mechanizmy. Vyššie kompenzačné mechanizmy. Študent sa orientuje v nižších a vyšších kompenzačných mechanizmoch, pozná ich význam, má vedomosti o ich uplatnení v procese reedukácie. V rámci osvojených zručností vie rozvíjať kompenzačné mechanizmy prostredníctvom rôznych (aj inovatívnych) reedukačných metód a aktivít.

Cvičenia a aktivity v reedukačnom procese. Študent získa prehľad, nadobudne vedomosti o rôznych reedukačných postupoch a programoch. Orientuje sa v zrakovej stimulácii, v cvičeniach na chromatoterapeutických tabuľkách, v stereoskopických zrakových cvičeniach

Rudolfa Sachsenwegera. Pozná grafomotorické cvičenia, počítačové programy na podporu zraku, výtvarné reedukačné činnosti.
Pochopí význam detského prejavu v edukačnom a reedukačnom procese.
Alternatívne/innovatívne špeciálno-pedagogické prístupy v reedukácii zraku u detí s poruchami binokulárneho videnia. Získa prehľad o možných inovatívnych postupoch v reedukácii zraku.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

LOPÚCHOVÁ, J. Reedukácia a komplexná rehabilitácia zraku z jednotlivcov so zrakovým postihnutím. Bratislava: IRIS, 2010. ISBN 978-80-89238-40-8.

LOPÚCHOVÁ, J. Komplexná podpora rozvoja zrakových funkcií u jednotlivcov so zrakovým postihnutím s akcentom na reedukáciu zraku. In: Současná slovenská a česká speciální pedagogika v kontextu vědy a výzkumu. - Praha : Knihy nejen pro bohaté, 2014. - S. 163-200. - ISBN 978-80-86499-10-9

LOPÚCHOVÁ, J. Metodika na rozvoj zrakových funkcií v procese reedukácie zraku u detí s poruchami binokulárneho videnia : výskumné zistenia z overovania metodiky. In: Paedagogica specialis 30. - Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 2016. S. 182-191. ISBN 978-80-223-4155-4

LOPÚCHOVÁ, J. Z výskumu účinnosti reedukačných výtvarných techník u detí s poruchami binokulárneho videnia. In: Umenie v kontexte špeciálnej pedagogiky. - Bratislava : Iris, 2011. - S. 165-181. ISBN 978-80-89238-49-1

LOPÚCHOVÁ, J. Reedukačné činnosti ako prostriedok rozvíjania výtvarného nadania u detí a žiakov so zrakovým postihnutím. In: CREA-AE 2014 [elektronický zdroj]. - Zohor : Virvar, 2014. - S. 342-346 [online]. - ISBN 978-80-89693-03-0

Odporúčaná literatúra:

LOPÚCHOVÁ, J.: Počítačový program ako inovatívna alternatíva na podporu zraku k tradičným reedukačným metódam. In: Sborník textů z 12. mezinárodní konference k problematice osob se specifickými potřebami a 7. mezinárodní dramaterapeutická konference [elektronický zdroj]. - Olomouc : Univerzita Palackého, 2012. S. 493-521 [CD-ROM]. - ISBN 978-80-244-2966-3

LOPÚCHOVÁ, J. Nové možnosti a metódy reedukácie zraku u detí s poruchami binokulárneho videnia v predškolskom veku. In: Sborník 8. Mezinárodní konference k problematice osob se specifickými potřebami a 3. Dramaterapeutická konference [elektronický zdroj]. - Olomouc : Univerzita Palackého, 2008. - S. 1-7 [CD-ROM]. ISBN 978-80-244-1911-4

LOPÚCHOVÁ, J. Výtvarné činnosti ako reedukačný prostriedok a súčasť komplexnej edukačnej činnosti binokulárne postihnutých detí v predškolskom veku. In: Efeta - otvor sa 2000 : Komplexná starostlivosť o deti a mládež so špeciálnymi výchovnými a vzdelávacími potrebami : Ročenka časopisu o komplexnej rehabilitácii ľudí s postihnutím. - Bratislava : Pedagogická fakulta, 2001. - S. 191-199. - ISBN 80-88868-68-8.

LOPÚCHOVÁ, J. Možnosti reedukácie u zrakovo a viacnásobne postihnutých detí. In: Nové trendy v edukácii a v starostlivosti o zrakovo postihnutých. - Bratislava : Jana Lopúchová, 2006. S. 63-66. - ISBN 80-969125-8-5

KVĚTOŇOVÁ-ŠVECOVÁ, L., MADLENER, I., ŘEHŮŘEK, J., VÍTKOVÁ, M. Možnosti reedukace zraku při kombinovaném postižení. Brno: Paido, 1999. ISBN 80-85931-75-3.

RŮŽIČKOVÁ, K. Reedukace zraku a její výcvik. In: JESENSKÝ, J. Prolegomena systému tyflorehabilitace a metodiky tyflorehabilitačních výcviků. Praha: UJAK, 2007. ISBN 978-80-86723-49-5.

MORAVCOVÁ, D. 2004. Zraková terapie slabozrakých a pacientů s nízkým vizem. Praha: Triton, 2004. 204 s. ISBN 80-7254-476-4.

ROSENBAUER, H.W. Zrakové cvičenia. Ako predchádzať zrakovým poruchám a ako ich liečiť. Bratislava: Ikar, 1999. ISBN 978-80-7118-967-7.

GERINEC, A. Detská oftalmológia. Martin: Osveta, 2005. ISBN 80-80632-181-6.
KEBLOVÁ, A. Čich, hmat, sluchové vnímání, náprava binokulárních poruch. Praha: Septima, 1999. ISBN-.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Jana Lopúchová, PhD., Mgr. Marek Hlina

Dátum poslednej zmeny: 12.09.2023

Schválil:

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KŠP/M-PZPex004/22	Názov predmetu: Špeciálnopedagogická prax E
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: prax Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 26s Metóda štúdia: kombinovaná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie 26 hodín praxe kombinovanou formou v príslušnej škole (špeciálnej triede, inkluzívnych podmienkach v bežnej škole, kde sa vzdeláva žiak/ci so ZP) za semester. Pracovná záťaž študenta: 26 hodín priamej praxe v školách pre zrakovo postihnutých (špeciálne školy), resp. v špeciálnych triedach pre ZP alebo v školách s integrovanými žiakmi so ZP vrátane rozborov výchovno-vzdelávacích aktivít + 20 hodín príprav + 16 hodín štúdium literatúry + 13 hodín vypracovanie reflexie z praxe. Spolu 75 hodín práce študenta. Metódy sprostredkovania obsahu vzdelávania: Diskusia, pozorovanie, metódy praktickej činnosti, samoštúdium, analýza a syntéza, rozbor výchovných situácií.	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Predmet je ukončený vypracovaním a odovzdaním reflexie z praxe podľa vopred stanovenej mustry, ktorá zahŕňa aj prípravy na praktické výstupy študenta v edukačnom procese, záznamy z rozborov s cvičným učiteľom, ďalšie poznámky (príp. poznámky iných učiteľov, odborníkov, riaditeľa a pod.), vytvorené praktické výstupy študenta (pomôcky, programy, dokumentáciu, hospitačný zápis a pod.). Študent môže získať za reflexiu a absolvovanie praxe 100 bodov. Váha hodnotenia: 100/0 Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100-91 bodov, výborne – vynikajúce výsledky), B (90-81 bodov, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (80-73 bodov, dobre – bežná spoľahlivá práca), D (72-66 bodov, uspokojivo – prijateľné výsledky), E (65-60 bodov, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), Fx (59-0 bodov, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše) Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 bodov, na hodnotenie C najmenej 73 bodov, na hodnotenie D najmenej 66 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej	

zo štyroch písomných previerok získa menej ako 15 bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

A-vynikajúci výkon, študent kriticky hodnotí, vie/ovláda základné pojmy z teórie edukácie zrakovo postihnutých, dokáže ich aplikovať v špeciálnopedagogickej praxi, aktívne sa zapája, pripravuje sa, pod supervíziou cvičného učiteľa vedie výchovno-vzdelávací proces, aktívne komunikuje počas rozborov výchovno-vzdelávacích situácií, vedie podrobné záznamy o priebehu praxe, proaktívne pristupuje k riešeniu VV situácií, svedomite sa pripravuje na praktickú činnosť;

B-výborný výkon, študent vie/ovláda základné pojmy, avšak kritické myslenie je znížené, zapájanie do aktivít na praxi a rozborov nie je veľmi časté, postrehy z praxe nie sú úplné ale zodpovedajú kritériám zadaným pedagógom, realizuje pod supervíziou cvičného učiteľa výchovno-vzdelávací proces s miernou podporou, záznamy vedie s drobnými nedostatkami, reflexia vykazuje drobné nedostatky;

C-dobrý výkon, študent poznatky z teórie edukácie zrakovo postihnutých s ťažkosťami preklápa do praxe v plnej miere, aktivita na praxi a na rozboroch je nižšia, poznámky strohejšie, aktivita je realizovaná na podnet pedagóga, chýba proaktívny prístup, reflexia je obsahovo na nižšej úrovni komplexnosti, záznamy ukazujú väčšie nedostatky.

D-prijateľný výkon, študent vo veľmi obmedzenej miere aplikuje učivo z teórie edukácie zrakovo postihnutých, naučené ale nie je komplexne schopný aplikovať v praxi, na praxi je menej aktívny, prípravy a záznamy sú neúplné, nedostatočne rozpísané, príprava na výstupy je na nízkej úrovni; výstupy zvláda s podporou cvičného učiteľa.

E-minimálne prijateľný výkon, študent vo vysoko obmedzenej miere aplikuje len prvky učiva z teórie edukácie zrakovo postihnutých, pripravuje sa minimálne, záznamy a prípravy sú strohé s výraznými nedostatkami, výstupy a vedenie výchovno-vzdelávacieho procesu je problematické s výraznou podporou učiteľa, študent nie je aktívny na praxi ani na rozboroch;

FX-neprijateľný výkon, študent nesplnil podmienky na zadané kritériá, nedokáže viesť výchovno-vzdelávací proces, vytvárať prípravy a byť aktívnym na rozboroch edukačných činností.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent po absolvovaní praxe pozná systém výchovy a vzdelávania (edukácie) žiakov s poruchami zraku, ovláda procesy, postupy, metódy, zásady a prostriedky vzdelávania zrakovo postihnutých, vie na odbornej úrovni komunikovať so všetkými aktérmi vzdelávania (vrátane žiakov a prispôsobenia komunikácie priamo im), dokáže diferencovať zadané úlohy žiakov rešpektujúc ich tempo práce, druh a stupeň postihnutia a tiež ich aktuálny zdravotný stav. Pozná materiálno-technické zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu, chápe rolu a postavenie učiteľa v procese vzdelávania, je si vedomý významu spolupráce s inými odborníkmi, vie pracovať s pedagogickou dokumentáciou, zvláda reálne praktické činnosti v školách, kde sa vzdelávajú žiaci so zrakovým postihnutím, ovláda časové vrstvenie a priebeh vyučovania, dokáže interpretovať spôsoby organizácie praxe, pozná a vie aplikovať do vzdelávacieho procesu rôzne metódy edukácie, vrátane špecifických, má osvojené a vie používať edukačné stratégie na podporu žiaka a prekonávanie rôznych deficitov vyplývajúcich z porúch zraku. Má osvojenú odbornú terminológiu a základy pedagogického taktu potrebné pre vedenie výchovno-vzdelávacieho procesu zrakovo postihnutých. Chápe zásady zrakovej hygieny vo vzdelávaní žiaka. Študent si počas absolvovania praxe rozvinie komunikačné schopnosti, podporí svoje organizačné schopnosti, analytické myslenie a tiež digitálne kompetencie.

Stručná osnova predmetu:

Cieľom predmetu je nadobudnutie praktických zručností a skúseností viesť edukačný proces vo vzdelávacích inštitúciách zameraných na edukáciu zrakovo postihnutých (špeciálne školy, špeciálne triedy), príp. na inkluzívne vzdelávanie zrakovo postihnutých, viesť pedagogickú

dokumentáciu, riešiť sociálne, komunikačné, výchovné a vzdelávacie situácie, personalizovane pristupovať k žiakom s poruchami zraku, vytvárať pre nich vhodné edukačné podmienky vrátane materiálno-technického zabezpečenia.

- Pozorovanie výchovno-vzdelávacích situácií, javov a procesov špeciálnopedagogickej praxe. Študent sa naučí identifikovať špeciálnopedagogické procesy, situácie a špeciálnopedagogické javy v praxi a vie jasne odlíšiť a komunikovať rozdiel medzi nimi. Vie prepojiť naučené s pozorovaným a pozorované s vlastnou skúsenosťou počas aktívnej participácie študenta na vzdelávaní zrakovo postihnutého.

- Analýza a rozbor jednotlivých činností špeciálnopedagogickej praxe. Študent si osvojí viaceré spôsoby identifikácie a analýzy jednotlivých činností špeciálnopedagogickej praxe, dokáže charakterizovať jednotlivé činnosti v teoretickej rovine, osvojí si schopnosť extrahovať z činnosti pedagóga použité metódy, formy, prostriedky a organizáciu práce, naučí sa identifikovať špeciálne prístupy k žiakom so ZP. Naučí sa samostatne reagovať na edukačné javy a situácie, riešiť ich, navrhovať pedagogické riešenia a samozrejme viesť pod supervíziou cvičného učiteľa edukačný proces.

- Tvorba metodických materiálov. Didaktické a metodické postupy. Študent sa orientuje v podporných edukačných a metodických materiáloch v škole, rozvinie si svoje poznatky a zručnosti vytvárať cielený edukačný materiál (vrátane multimediálnych výstupov) a uplatniť ho v procese vzdelávania žiakov so ZP podľa pokynov cvičného učiteľa. Naučí sa zaužívané postupy a procesy tvorby edukačných materiálov, rozumie postupnosti a nadväznosti metodických a didaktických postupov v praxi s ohľadom na typ vzdelávacej činnosti. V praktickej rovine zvládne realizovať didaktické postupy (aplikáciu prípravy) a následne ich odborne, didakticky aj metodicky analyzovať, kriticky hodnotiť a prijímať opatrenia pre zlepšenie pod vedením cvičného učiteľa v praxi.

- Dokumentácia v procese výchovnej rehabilitácie. Rozšíri si poznatky a skúsenosti s platnou školskou dokumentáciou, naučí sa korektne viesť záznamy o žiakoch a o činnostiach v škole pod vedením cvičného učiteľa, identifikuje jednotlivé školské dokumenty, orientuje sa v nich. Dokáže analyzovať a hodnotiť jednotlivé zápisy v dokumentoch, chápe ich prepojenie s edukačným procesom.

- Vzdelávací program pre deti so zrakovým postihnutím pre predprimárne vzdelávanie. Vzdelávací program pre žiakov so zrakovým postihnutím pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie. Študent pozná a orientuje sa vo vzdelávacích programoch, dokáže identifikovať ciele vzdelávania a transferovať ich do písomných príprav na vyučovanie a aplikovať tieto ciele do samotného edukačného procesu, ovláda špecifiká prístupov a stratégií vo vzdelávaní ZP. Pozná rámec a rozsah učebného plánu žiaka, orientuje sa v predmetoch z oblasti Špeciálnopedagogická podpora a dokáže ich didakticky zvládnuť.

- Ukazovatele hospitačného zápisu. Študent si rozvinie spôsobilosť vytvárať podrobný hospitačný záznam, identifikovať použité metódy, zásady, prostriedky a organizáciu vyučovacieho procesu učiteľom, rozvinie si schopnosť identifikovať podstatné znaky pedagogického procesu, vie chronologicky zaznamenať súvislosti a kauzálne javy pedagogického procesu. Dokáže s učiteľom na odbornej úrovni komunikovať dôležité zistenia a vytvoriť si syntetizovanú a komplexnú predstavu o vyučovaní žiakov s poruchami zraku.

- Analýza špeciálnych edukačných, stimulačných a rehabilitačných programov, analýzy prípadových štúdií. Študent si rozvinie svoje teoretické poznatky o aktuálne využívaných špeciálnych edukačných, stimulačných a rehabilitačných programoch pre ZP, naučí sa identifikovať základné náležitosti prípadových štúdií (záznamov o žiakovi a príslušnú dokumentáciu o ňom) a sám vytvárať a štruktúrovať prípadové štúdie z pozorovania žiakov v edukácii a zo spoločných aktivít s nimi. Za podpory cvičného učiteľa rozvinie svoje zručnosti vo vytváraní stimulačných programov/pomôcok.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

LOPÚCHOVÁ, J. 2009. Základy pedagogiky zrakovo postihnutých. Bratislava: IRIS, 2011. ISBN: 978-80-89238-61-3.

LOPÚCHOVÁ, J. Príručka o vzdelávaní žiaka s poruchou zraku v bežnej škole. Bratislava, IRIS, 2021. S. 86. ISBN 978-80-8200-101-6.

Vzdelávací program pre deti so zrakovým postihnutím pre predprimárne vzdelávanie.

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom 2017-2127/20564:14-10G0

Vzdelávací program pre žiakov so zrakovým postihnutím pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie, pre primárne umelecké vzdelávanie a nižšie sekundárne vzdelávanie. Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu pod číslom 2016-14674/20284:16-10F0

Pedagogická dokumentácia žiaka. Pedagogická dokumentácia v škole.

Odporúčaná literatúra:

NÉMETH, O. 1999. Slabozrakosť ako pedagogický problém. Bratislava: SAPIENTA, 1999. ISBN: 9788096718054.

JANKOVÁ, J., MORAVCOVÁ, D. 2017. Asistent pedagoga a dieťa se zrakovým postihnutím. Praha: Praspárta, 2017. ISBN: 978-80-88163-6-9.

Zákon 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk a český jazyk

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Jana Lopúchová, PhD., Mgr. Marek Hlina, Mgr. Simona Schallerová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 12.09.2023

Schválil:

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KŠP/M-PZPex004/22	Názov predmetu: Špeciálnopedagogická prax E
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: prax Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 26s Metóda štúdia: kombinovaná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie 26 hodín praxe kombinovanou formou v príslušnej škole (špeciálnej triede, inkluzívnych podmienkach v bežnej škole, kde sa vzdeláva žiak/ci so ZP) za semester. Pracovná záťaž študenta: 26 hodín priamej praxe v školách pre zrakovo postihnutých (špeciálne školy), resp. v špeciálnych triedach pre ZP alebo v školách s integrovanými žiakmi so ZP vrátane rozborov výchovno-vzdelávacích aktivít + 20 hodín príprav + 16 hodín štúdium literatúry + 13 hodín vypracovanie reflexie z praxe. Spolu 75 hodín práce študenta. Metódy sprostredkovania obsahu vzdelávania: Diskusia, pozorovanie, metódy praktickej činnosti, samoštúdium, analýza a syntéza, rozbor výchovných situácií.	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Predmet je ukončený vypracovaním a odovzdaním reflexie z praxe podľa vopred stanovenej mustry, ktorá zahŕňa aj prípravy na praktické výstupy študenta v edukačnom procese, záznamy z rozborov s cvičným učiteľom, ďalšie poznámky (príp. poznámky iných učiteľov, odborníkov, riaditeľa a pod.), vytvorené praktické výstupy študenta (pomôcky, programy, dokumentáciu, hospitačný zápis a pod.). Študent môže získať za reflexiu a absolvovanie praxe 100 bodov. Váha hodnotenia: 100/0 Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100-91 bodov, výborne – vynikajúce výsledky), B (90-81 bodov, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (80-73 bodov, dobre – bežná spoľahlivá práca), D (72-66 bodov, uspokojivo – prijateľné výsledky), E (65-60 bodov, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), Fx (59-0 bodov, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše) Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 bodov, na hodnotenie C najmenej 73 bodov, na hodnotenie D najmenej 66 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej	

zo štyroch písomných previerok získa menej ako 15 bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.

A-vynikajúci výkon, študent kriticky hodnotí, vie/ovláda základné pojmy z teórie edukácie zrakovo postihnutých, dokáže ich aplikovať v špeciálnopedagogickej praxi, aktívne sa zapája, pripravuje sa, pod supervíziou cvičného učiteľa vedie výchovno-vzdelávací proces, aktívne komunikuje počas rozborov výchovno-vzdelávacích situácií, vedie podrobné záznamy o priebehu praxe, proaktívne pristupuje k riešeniu VV situácií, svedomite sa pripravuje na praktickú činnosť;

B-výborný výkon, študent vie/ovláda základné pojmy, avšak kritické myslenie je znížené, zapájanie do aktivít na praxi a rozborov nie je veľmi časté, postrehy z praxe nie sú úplné ale zodpovedajú kritériám zadaným pedagógom, realizuje pod supervíziou cvičného učiteľa výchovno-vzdelávací proces s miernou podporou, záznamy vedie s drobnými nedostatkami, reflexia vykazuje drobné nedostatky;

C-dobrý výkon, študent poznatky z teórie edukácie zrakovo postihnutých s ťažkosťami preklápa do praxe v plnej miere, aktivita na praxi a na rozboroch je nižšia, poznámky strohejšie, aktivita je realizovaná na podnet pedagóga, chýba proaktívny prístup, reflexia je obsahovo na nižšej úrovni komplexnosti, záznamy ukazujú väčšie nedostatky.

D-prijateľný výkon, študent vo veľmi obmedzenej miere aplikuje učivo z teórie edukácie zrakovo postihnutých, naučené ale nie je komplexne schopný aplikovať v praxi, na praxi je menej aktívny, prípravy a záznamy sú neúplné, nedostatočne rozpísané, príprava na výstupy je na nízkej úrovni; výstupy zvláda s podporou cvičného učiteľa.

E-minimálne prijateľný výkon, študent vo vysoko obmedzenej miere aplikuje len prvky učiva z teórie edukácie zrakovo postihnutých, pripravuje sa minimálne, záznamy a prípravy sú strohé s výraznými nedostatkami, výstupy a vedenie výchovno-vzdelávacieho procesu je problematické s výraznou podporou učiteľa, študent nie je aktívny na praxi ani na rozboroch;

FX-neprijateľný výkon, študent nesplnil podmienky na zadané kritériá, nedokáže viesť výchovno-vzdelávací proces, vytvárať prípravy a byť aktívnym na rozboroch edukačných činností.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študent po absolvovaní praxe pozná systém výchovy a vzdelávania (edukácie) žiakov s poruchami zraku, ovláda procesy, postupy, metódy, zásady a prostriedky vzdelávania zrakovo postihnutých, vie na odbornej úrovni komunikovať so všetkými aktérmi vzdelávania (vrátane žiakov a prispôsobenia komunikácie priamo im), dokáže diferencovať zadané úlohy žiakov rešpektujúc ich tempo práce, druh a stupeň postihnutia a tiež ich aktuálny zdravotný stav. Pozná materiálo-technické zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu, chápe rolu a postavenie učiteľa v procese vzdelávania, je si vedomý významu spolupráce s inými odborníkmi, vie pracovať s pedagogickou dokumentáciou, zvláda reálne praktické činnosti v školách, kde sa vzdelávajú žiaci so zrakovým postihnutím, ovláda časové vrstvenie a priebeh vyučovania, dokáže interpretovať spôsoby organizácie praxe, pozná a vie aplikovať do vzdelávacieho procesu rôzne metódy edukácie, vrátane špecifických, má osvojené a vie používať edukačné stratégie na podporu žiaka a prekonávanie rôznych deficitov vyplývajúcich z porúch zraku. Má osvojenú odbornú terminológiu a základy pedagogického taktu potrebné pre vedenie výchovno-vzdelávacieho procesu zrakovo postihnutých. Chápe zásady zrakovej hygieny vo vzdelávaní žiaka. Študent si počas absolvovania praxe rozvinie komunikačné schopnosti, podporí svoje organizačné schopnosti, analytické myslenie a tiež digitálne kompetencie.

Stručná osnova predmetu:

Cieľom predmetu je nadobudnutie praktických zručností a skúseností viesť edukačný proces vo vzdelávacích inštitúciách zameraných na edukáciu zrakovo postihnutých (špeciálne školy, špeciálne triedy), príp. na inkluzívne vzdelávanie zrakovo postihnutých, viesť pedagogickú

dokumentáciu, riešiť sociálne, komunikačné, výchovné a vzdelávacie situácie, personalizovane pristupovať k žiakom s poruchami zraku, vytvárať pre nich vhodné edukačné podmienky vrátane materiálno-technického zabezpečenia.

- Pozorovanie výchovno-vzdelávacích situácií, javov a procesov špeciálnopedagogickej praxe. Študent sa naučí identifikovať špeciálnopedagogické procesy, situácie a špeciálnopedagogické javy v praxi a vie jasne odlíšiť a komunikovať rozdiel medzi nimi. Vie prepojiť naučené s pozorovaným a pozorované s vlastnou skúsenosťou počas aktívnej participácie študenta na vzdelávaní zrakovo postihnutého.

- Analýza a rozbor jednotlivých činností špeciálnopedagogickej praxe. Študent si osvojí viaceré spôsoby identifikácie a analýzy jednotlivých činností špeciálnopedagogickej praxe, dokáže charakterizovať jednotlivé činnosti v teoretickej rovine, osvojí si schopnosť extrahovať z činnosti pedagóga použité metódy, formy, prostriedky a organizáciu práce, naučí sa identifikovať špeciálne prístupy k žiakom so ZP. Naučí sa samostatne reagovať na edukačné javy a situácie, riešiť ich, navrhovať pedagogické riešenia a samozrejme viesť pod supervíziou cvičného učiteľa edukačný proces.

- Tvorba metodických materiálov. Didaktické a metodické postupy. Študent sa orientuje v podporných edukačných a metodických materiáloch v škole, rozvinie si svoje poznatky a zručnosti vytvárať cielený edukačný materiál (vrátane multimediálnych výstupov) a uplatniť ho v procese vzdelávania žiakov so ZP podľa pokynov cvičného učiteľa. Naučí sa zaužívané postupy a procesy tvorby edukačných materiálov, rozumie postupnosti a nadväznosti metodických a didaktických postupov v praxi s ohľadom na typ vzdelávacej činnosti. V praktickej rovine zvládne realizovať didaktické postupy (aplikáciu prípravy) a následne ich odborne, didakticky aj metodicky analyzovať, kriticky hodnotiť a prijímať opatrenia pre zlepšenie pod vedením cvičného učiteľa v praxi.

- Dokumentácia v procese výchovnej rehabilitácie. Rozšíri si poznatky a skúsenosti s platnou školskou dokumentáciou, naučí sa korektne viesť záznamy o žiakoch a o činnostiach v škole pod vedením cvičného učiteľa, identifikuje jednotlivé školské dokumenty, orientuje sa v nich. Dokáže analyzovať a hodnotiť jednotlivé zápisy v dokumentoch, chápe ich prepojenie s edukačným procesom.

- Vzdelávací program pre deti so zrakovým postihnutím pre predprimárne vzdelávanie. Vzdelávací program pre žiakov so zrakovým postihnutím pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie. Študent pozná a orientuje sa vo vzdelávacích programoch, dokáže identifikovať ciele vzdelávania a transferovať ich do písomných príprav na vyučovanie a aplikovať tieto ciele do samotného edukačného procesu, ovláda špecifiká prístupov a stratégií vo vzdelávaní ZP. Pozná rámec a rozsah učebného plánu žiaka, orientuje sa v predmetoch z oblasti Špeciálnopedagogická podpora a dokáže ich didakticky zvládnuť.

- Ukazovatele hospitačného zápisu. Študent si rozvinie spôsobilosť vytvárať podrobný hospitačný záznam, identifikovať použité metódy, zásady, prostriedky a organizáciu vyučovacieho procesu učiteľom, rozvinie si schopnosť identifikovať podstatné znaky pedagogického procesu, vie chronologicky zaznamenať súvislosti a kauzálne javy pedagogického procesu. Dokáže s učiteľom na odbornej úrovni komunikovať dôležité zistenia a vytvoriť si syntetizovanú a komplexnú predstavu o vyučovaní žiakov s poruchami zraku.

- Analýza špeciálnych edukačných, stimulačných a rehabilitačných programov, analýzy prípadových štúdií. Študent si rozvinie svoje teoretické poznatky o aktuálne využívaných špeciálnych edukačných, stimulačných a rehabilitačných programoch pre ZP, naučí sa identifikovať základné náležitosti prípadových štúdií (záznamov o žiakovi a príslušnú dokumentáciu o ňom) a sám vytvárať a štruktúrovať prípadové štúdie z pozorovania žiakov v edukácii a zo spoločných aktivít s nimi. Za podpory cvičného učiteľa rozvinie svoje zručnosti vo vytváraní stimulačných programov/pomôcok.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

LOPÚCHOVÁ, J. 2009. Základy pedagogiky zrakovo postihnutých. Bratislava: IRIS, 2011. ISBN: 978-80-89238-61-3.

LOPÚCHOVÁ, J. Príručka o vzdelávaní žiaka s poruchou zraku v bežnej škole. Bratislava, IRIS, 2021. S. 86. ISBN 978-80-8200-101-6.

Vzdelávací program pre deti so zrakovým postihnutím pre predprimárne vzdelávanie.

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom 2017-2127/20564:14-10G0

Vzdelávací program pre žiakov so zrakovým postihnutím pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie, pre primárne umelecké vzdelávanie a nižšie sekundárne vzdelávanie. Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu pod číslom 2016-14674/20284:16-10F0

Pedagogická dokumentácia žiaka. Pedagogická dokumentácia v škole.

Odporúčaná literatúra:

NÉMETH, O. 1999. Slabozrakosť ako pedagogický problém. Bratislava: SAPIENTA, 1999. ISBN: 9788096718054.

JANKOVÁ, J., MORAVCOVÁ, D. 2017. Asistent pedagoga a dieťa se zrakovým postihnutím. Praha: Praspárta, 2017. ISBN: 978-80-88163-6-9.

Zákon 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk a český jazyk

Poznámky:**Hodnotenie predmetov**

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Jana Lopúchová, PhD., Mgr. Marek Hlina, Mgr. Simona Schallerová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 12.09.2023

Schválil:

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KSpP/M-PZPex010/22	Názov predmetu: Špeciálnopedagogické intervencie pre zrakovo postihnutých
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 5s Metóda štúdia: kombinovaná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie 5 hodín výučby za semester (seminár), kombinovanou metódou Pracovná záťaž študenta: 5 hodín výučby; 20 hodín príprava semestrálnej práce; 26 hodín príprava na prezentovanie intervenčných aktivít; SPOLU: 51 hodín práce študenta. Metódy sprostredkovania obsahu vzdelávania: výklad učiva, prednášanie, diskusia, názorné ukážky intervenčných aktivít, práca v malých skupinách, samoštúdium, riešenie problémových úloh a modelových situácií.	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra študent vypracuje semestrálnu prácu na tému zadanú pedagógom, z ktorej môže získať maximálne 40 bodov (min.25 bodov). Počas semestra bude študent v skupine prezentovať navrhnutý a spracovaný intervenčný postup v rámci zadanej témy (druh a stupeň postihnutia, typ diagnostiky, diagnostické metódy...) a vysvetľovať zvolené intervenčné postupy. Z tohto výstupu môže študent získať maximálne 60 bodov (min.40 bodov). Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100-91 bodov, výborne – vynikajúce výsledky), B (90-81 bodov, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (80-73 bodov, dobre – bežná spoľahlivá práca), D (72-66 bodov, uspokojivo – prijateľné výsledky), E (65-60 bodov, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), Fx (59-0 bodov, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 bodov, na hodnotenie C najmenej 73 bodov, na hodnotenie D najmenej 66 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia. A – vynikajúci výkon, študent ovláda základné pojmy z oblasti intervencie pre ZP, naučené vie v teoretickej rovine aplikovať do praktickej roviny; výborne zvláda prezentovať intervenčné aktivity, semestrálna práca spĺňa všetky stanovené kritériá; študent kriticky hodnotí; B – výborný výkon, študent ovláda základné pojmy, avšak pri aplikácii vedomostí do praxe sú pozorovateľné mierne nedostatky – prezentovanie intervenčných aktivít rieši s	

drobnými zaváhaniaми; vhodne zvláda prezentovať intervenčné aktivity, v semestrálnej práci sú pozorovateľné mierne nedostatky; kritické myslenie je hraničné;

C – dobrý výkon, študent si síce poznatky osvojil, ale naučené vie aplikovať do praktickej roviny len čiastočne; má problémy s komplexným riešením problémových úloh a s prezentovaním intervenčných aktivít, semestrálna práca má nedostatky;

D – prijateľný výkon, študent si poznatky osvojil len čiastočne, v problematike má výrazné nedostatky, naučené nevie aplikovať v praktickej rovine, s problémami rieši modelové situácie a nedostatky sa objavujú aj v prezentovaní intervenčných aktivít; jeho semestrálna práca spĺňa minimálne kritériá;

E – minimálne prijateľný výkon, študent si poznatky osvojil minimálne, nedokáže ich adekvátne transferovať do praktickej roviny a prezentovať intervenčné aktivity pred skupinou praxe; semestrálna práca spĺňa elementárne požiadavky.

Fx – neprijateľný výkon, študent si neosvojil v dostatočnej miere obsah vzdelávania, príp. nesplnil podmienky zadane pedagógom počas semestra.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti po absolvovaní predmetu budú teoreticky poznať (vedomosti) intervenčné programy pre deti so zrakovým postihnutím (ZP) a budú ich vedieť aj prakticky aplikovať v praxi (zručnosti). Zároveň nadobudnú schopnosť (spôsobilosti) metodicky vytvoriť, spracovať, aplikovať a overiť intervenčné aktivity/činnosti pre deti so zrakovým postihnutím. Študenti získajú vedomosti a spôsobilosti z oblasti tvorby a aplikácie intervenčných programov a techník u jednotlivcov so ZP a ich modifikácií vzhľadom na špecifiká veku jednotlivca, typu, druhu a stupňa zrakového postihnutia. Študenti nadobudnú schopnosť a zručnosti aplikovať získané poznatky a spôsobilosti do praktickej roviny formou tvorby a prezentácie intervenčných aktivít.

Stručná osnova predmetu:

Študent si osvojí vymedzenie základných pojmov, významu, cieľov intervenčných aktivít pre deti so zrakovým postihnutím (ZP).

Oboznámi sa a chápe eklektické a holistické ponímanie intervenčného prístupu k deťom so ZP.

Nadobudne vedomosti o sociálnych intervenciách u ZP, komunikačných intervenciách u ZP, edukačných intervenciách u ZP.

Pochopí význam intervenčných programov v praxi, ich význam a uplatnenie. Študent sa oboznámi s intervenčnými programami a možnosťami ich uplatnenia v starostlivosti o deti so ZP raného veku. Osvojí si intervenčné postupy a metódy. Dokáže analyzovať intervenčné aktivity a nadobudne schopnosť realizovať intervencie prostredníctvom hry a v hrových situáciách.

Študent nadobudne vedomosti o dostupných intervenčných programoch a aktivitách. Oboznámi sa s nasledujúcimi dostupnými intervenčnými programami: OREGON projekt. INSITE Model na mieste. PAAVI projekt. REACH and TEACH projekt rozvoja mobility dieťaťa. Program senzorickej integrácie. STIP program taktilného vnímania (Speed of Tactile of Information Processing. IN SIGHT projekt. KIJKDOOS. GOLDSTEINOVA metóda sociálnej komunikácie. Filiálna terapia u ZP. Programy AAK. Strassmeierove cvičenia pre deti raného veku. Rozvíjaj se deťátko (Eva Kiedroňová). Přehled vývoje dítěte (Allen-Marotz). Vývinová škála Reynell-Zinkin. Škála sociálnej vyspelosti pre slepé deti predškolského (MaxfieldBuchholz). I.C.A.N. Program vizuálneho rozvoja Natali Barraga. Program Look at me. Frostigovej program vizuálnej perciepcie. Hätscher-Rosenbauerove zrkové cvičenia. Námety na prácu s viacnásobne postihnutými deťmi.

Intervenčné programy so zameraním na rozvoj jednotlivých oblastí rozvoja dieťaťa. Študent nadobudne vedomosti o dostupných intervenčných aktivitách a programoch na rozvoj: hmatového vnímania, hrubej a jemnej motoriky, vizuomotoriky, grafomotoriky, kresby, kognitívnych funkcií, zrakového vnímania, odzerania, na reedukáciu sluchu, rečových schopností, komunikácie,

stimuláciu sociálneho vývinu, rozvoj sebaobsluhy, samostatnosti, pracovných návykov a emocionálnej inteligencie.
Rodičia ako partneri v intervenčných aktivitách. Študent získa vedomosti o dôležitosti spolupráce s rodičmi pri realizácii intervenčných aktivít v domácom prostredí.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

LOPÚCHOVÁ, J., SCHMIDTOVÁ, M., TARCSIOVÁ, D., KASTELOVÁ, A. 2013. Pedagogika zmyslovo postihnutých raného a predškolského veku. Bratislava : Iris. ISBN 978-80-89238-83-5

LOPÚCHOVÁ, J. Včasná intervencia, jej význam a úloha v živote zrakovo postihnutého dieťaťa. In: Efeta - otvor sa. - Roč. 9, č. 3 (1999), s. 4-5. - ISSN 1335-1397

LOPÚCHOVÁ, J. Včasná intervencia viacnásobne postihnutých detí. In: Včasná intervencia zrakovo postihnutých detí na Slovensku. - Bratislava : Pedagogická fakulta UK, 2001. - S. 17-22. - ISBN 80-88868-71-8

LOPÚCHOVÁ, J. K včasnej intervencii detí raného veku so zrakovým postihnutím.

In: Raná a predškolská starostlivosť o deti so zrakovým postihnutím na Slovensku [elektronický zdroj]. Senec : Slovenská únia mediátorov, 2009. - S. 10-20 [CD-ROM]. - ISBN 978-80-970251-3-7

LOPÚCHOVÁ, J. K problematike včasnej intervencie u zrakovo postihnutých detí v systéme špeciálnopedagogického poradenstva. (Efeta). In: Efeta otvor sa 2005 : Poradenstvo v špeciálnej a liečebnej pedagogike. - Martin : Osveta, 2006

LOPÚCHOVÁ, J. Včasná intervencia: špeciálna starostlivosť o zrakovo postihnuté deti. In: Učiteľské noviny. - Roč. 49, č. 3 (1999), s. 8. - ISSN 0139-5769

LOPÚCHOVÁ, J. Využitie vizuálnej stimulácie pri zvyšovaní úrovne funkčného zraku u detí so zrakovým a viacnásobným postihnutím. In: Paedagogica specialis 23. - Bratislava : Univerzita Komenského, 2007. - S. 129-132. ISBN 978-80-223-2387-1

LOPÚCHOVÁ, J. Podpora zrakového vnímania prostredníctvom stimulácie zraku u detí so zrakovým postihnutím. In: Trendy a nové výzvy v špeciálnej pedagogike. - Bratislava : Iris, 2010. - S. 503-516. ISBN 978-80-89238-36-1

LOPÚCHOVÁ, J. BALŠANOVÁ, A. Rozvoj sluchovej percepcie u detí so zrakovým postihnutím prostredníctvom aplikácie stimulačného programu s využitím prvkov muzikoterapie. In: Paedagogica specialis 29. - Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 2015. - S. 153-165. ISBN 978-80-223-4010-6

LOPÚCHOVÁ, J. BAROŠOVÁ, V. Rozvoj grafomotorických zručností u detí predškolského veku so zrakovým postihnutím. In: Paedagogica specialis 29. - Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 2015. - S. 166-180. ISBN 978-80-223-4010-6

Odporúčaná literatúra:

LOPÚCHOVÁ, J. Komplexná podpora rozvoja zrakových funkcií u jednotlivcov so zrakovým postihnutím s akcentom na reedukáciu zraku. In: Současná slovenská a česká speciální pedagogika v kontextu vědy a výzkumu. - Praha : Knihy nejen pro bohaté, 2014. - S. 163-200. - ISBN 978-80-86499-10-9

LOPÚCHOVÁ, J. Transdisciplinárny model tímového prístupu k deťom so zrakovým a viacnásobným postihnutím v ranom veku. In: Pohledy na inkluzivní vzdělávání zdravotně postižených. - Olomouc : Univerzita Palackého, 2012. - S. 44-54. - ISBN 978-80-244-3372-1

LOPÚCHOVÁ, J. ŠULKOVÁ, V. ZÁNI, M. Stimulation programs as part of the intervention approaches in the early care for children with visual impairments. In: Journal of Exceptional People. - Roč. 2, č. 3 (2013), s. 19-38. - ISSN 1805-4978

LOPÚCHOVÁ, J. Z výskumu možností a postupov rozvoja hmatového vnímania u detí so zrakovým postihnutím. in: Paedagogica specialis 34 : zborník vedeckých príspevkov

Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. - Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 2020. - S. 178-191. - ISBN 978-80-223-5049-5

LOPÚCHOVÁ, J. Z výskumu účinnosti inováčného programu na rozvoj zrakových funkcií u detí predškolského veku. In: Inkluzivní vzdělávání v globálních a v užších kontextech : předškolní a základní vzdělávání. Ostrava : Ostravská univerzita, Pedagogická fakulta, 2014. - S. 68-76. - ISBN 978-80-7464-659-1

LOPÚCHOVÁ, J. Kompenzačné mechanizmy u nevidiaceho dieťaťa a ich rozvíjanie. In: Špeciálnopedagogické a psychologické intervencie u zrakovo postihnutých detí predškolského veku. - Vrútky : Advent-Orion, 2004. - S. 74-76. - ISBN 80-8071-053-8

LOPÚCHOVÁ, J. Podpora zrakového vnímania prostredníctvom stimulácie zraku u detí so zrakovým postihnutím. In: Trendy a nové výzvy v špeciálnej pedagogike. - Bratislava : Iris, 2010. - S. 503-516. ISBN 978-80-89238-36-1

LOPÚCHOVÁ, J. Podpora využívania funkčného zraku u detí so zrakovým a viacnásobným postihnutím. In: Nové trendy v edukácii a v starostlivosti o zrakovo postihnutých. - Bratislava : Jana Lopúchová, 2006. S. 94-97. - ISBN 80-969125-8-5

STRASSMEIER, Walter: 260 cvičení pro děti raného věku. 2.vydanie. Praha: Portál, 2000.

LUKÁČOVÁ, Lenka a GOGOŤOVÁ, Tatiana. Možnosti a limity využitia programu Portage v ranej intervencii na Slovensku. In: Osoby so zdravotným znevýhodnením v kontexte súčasnej špeciálnej pedagogiky a súvisiacich vied [elektronický zdroj]. Bratislava: Iris, 2013. S. 545-570. [CDEROM]. ISBN 978-80-89238-87-3

OPATŘILOVÁ, D. Pedagogická intervence v raném a předškolním věku u jedinců s dětskou mozkovou obrnou. Brno: Masarykova Univerzita, 2003. ISBN 80-210-3242-1.

OPATŘILOVÁ, D. Pedagogicko-psychologické poradenství a intervence v raném a předškolním věku u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Brno: Masarykova Univerzita, 2006. ISBN 80-210-3977-9.

BEDNÁŘOVÁ, J. Rozvoj zrakového vnímání pro děti od 3-5 let. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-2512-446-8. S 64.

BEDNÁŘOVÁ, J. Rozvoj zrakového vnímání pro děti od 4-6 let. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-2512-44-06. S 64.

ROSENBAUER, H.W. Zrakové cvičenia. Bratislava: IKAR, 1999. ISBN 978-80-7118-96-7-1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk, český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Jana Lopúchová, PhD., Mgr. Simona Schallerová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 12.09.2023

Schválil:

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KSpP/M-PZPex010/22	Názov predmetu: Špeciálnopedagogické intervencie pre zrakovo postihnutých
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 5s Metóda štúdia: kombinovaná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie 5 hodín výučby za semester (seminár), kombinovanou metódou Pracovná záťaž študenta: 5 hodín výučby; 20 hodín príprava semestrálnej práce; 26 hodín príprava na prezentovanie intervenčných aktivít; SPOLU: 51 hodín práce študenta. Metódy sprostredkovania obsahu vzdelávania: výklad učiva, prednášanie, diskusia, názorné ukážky intervenčných aktivít, práca v malých skupinách, samoštúdium, riešenie problémových úloh a modelových situácií.	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra študent vypracuje semestrálnu prácu na tému zadanú pedagógom, z ktorej môže získať maximálne 40 bodov (min.25 bodov). Počas semestra bude študent v skupine prezentovať navrhnutý a spracovaný intervenčný postup v rámci zadanej témy (druh a stupeň postihnutia, typ diagnostiky, diagnostické metódy...) a vysvetľovať zvolené intervenčné postupy. Z tohto výstupu môže študent získať maximálne 60 bodov (min.40 bodov). Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100-91 bodov, výborne – vynikajúce výsledky), B (90-81 bodov, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (80-73 bodov, dobre – bežná spoľahlivá práca), D (72-66 bodov, uspokojivo – prijateľné výsledky), E (65-60 bodov, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), Fx (59-0 bodov, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 bodov, na hodnotenie C najmenej 73 bodov, na hodnotenie D najmenej 66 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia. A – vynikajúci výkon, študent ovláda základné pojmy z oblasti intervencie pre ZP, naučené vie v teoretickej rovine aplikovať do praktickej roviny; výborne zvláda prezentovať intervenčné aktivity, semestrálna práca spĺňa všetky stanovené kritériá; študent kriticky hodnotí; B – výborný výkon, študent ovláda základné pojmy, avšak pri aplikácii vedomostí do praxe sú pozorovateľné mierne nedostatky – prezentovanie intervenčných aktivít rieši s	

drobnými zaváhaniaми; vhodne zvláda prezentovať intervenčné aktivity, v semestrálnej práci sú pozorovateľné mierne nedostatky; kritické myslenie je hraničné;

C – dobrý výkon, študent si síce poznatky osvojil, ale naučené vie aplikovať do praktickej roviny len čiastočne; má problémy s komplexným riešením problémových úloh a s prezentovaním intervenčných aktivít, semestrálna práca má nedostatky;

D – prijateľný výkon, študent si poznatky osvojil len čiastočne, v problematike má výrazné nedostatky, naučené nevie aplikovať v praktickej rovine, s problémami rieši modelové situácie a nedostatky sa objavujú aj v prezentovaní intervenčných aktivít; jeho semestrálna práca spĺňa minimálne kritériá;

E – minimálne prijateľný výkon, študent si poznatky osvojil minimálne, nedokáže ich adekvátne transferovať do praktickej roviny a prezentovať intervenčné aktivity pred skupinou praxe; semestrálna práca spĺňa elementárne požiadavky.

Fx – neprijateľný výkon, študent si neosvojil v dostatočnej miere obsah vzdelávania, príp. nesplnil podmienky zadane pedagógom počas semestra.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Študenti po absolvovaní predmetu budú teoreticky poznať (vedomosti) intervenčné programy pre deti so zrakovým postihnutím (ZP) a budú ich vedieť aj prakticky aplikovať v praxi (zručnosti). Zároveň nadobudnú schopnosť (spôsobilosti) metodicky vytvoriť, spracovať, aplikovať a overiť intervenčné aktivity/činnosti pre deti so zrakovým postihnutím. Študenti získajú vedomosti a spôsobilosti z oblasti tvorby a aplikácie intervenčných programov a techník u jednotlivcov so ZP a ich modifikácií vzhľadom na špecifiká veku jednotlivca, typu, druhu a stupňa zrakového postihnutia. Študenti nadobudnú schopnosť a zručnosti aplikovať získané poznatky a spôsobilosti do praktickej roviny formou tvorby a prezentácie intervenčných aktivít.

Stručná osnova predmetu:

Študent si osvojí vymedzenie základných pojmov, významu, cieľov intervenčných aktivít pre deti so zrakovým postihnutím (ZP).

Oboznámi sa a chápe eklektické a holistické ponímanie intervenčného prístupu k deťom so ZP.

Nadobudne vedomosti o sociálnych intervenciách u ZP, komunikačných intervenciách u ZP, edukačných intervenciách u ZP.

Pochopí význam intervenčných programov v praxi, ich význam a uplatnenie. Študent sa oboznámi s intervenčnými programami a možnosťami ich uplatnenia v starostlivosti o deti so ZP raného veku. Osvojí si intervenčné postupy a metódy. Dokáže analyzovať intervenčné aktivity a nadobudne schopnosť realizovať intervencie prostredníctvom hry a v hrových situáciách.

Študent nadobudne vedomosti o dostupných intervenčných programoch a aktivitách. Oboznámi sa s nasledujúcimi dostupnými intervenčnými programami: OREGON projekt. INSITE Model na mieste. PAAVI projekt. REACH and TEACH projekt rozvoja mobility dieťaťa. Program senzorickej integrácie. STIP program taktilného vnímania (Speed of Tactile of Information Processing. IN SIGHT projekt. KIJKDOOS. GOLDSTEINOVA metóda sociálnej komunikácie. Filiálna terapia u ZP. Programy AAK. Strassmeierove cvičenia pre deti raného veku. Rozvíjaj se deťátko (Eva Kiedroňová). Přehled vývoje dítěte (Allen-Marotz). Vývinová škála Reynell-Zinkin. Škála sociálnej vyspelosti pre slepé deti predškolského (MaxfieldBuchholz). I.C.A.N. Program vizuálneho rozvoja Natali Barraga. Program Look at me. Frostigovej program vizuálnej perciepcie. Hätscher-Rosenbauerove zrkové cvičenia. Námety na prácu s viacnásobne postihnutými deťmi.

Intervenčné programy so zameraním na rozvoj jednotlivých oblastí rozvoja dieťaťa. Študent nadobudne vedomosti o dostupných intervenčných aktivitách a programoch na rozvoj: hmatového vnímania, hrubej a jemnej motoriky, vizuomotoriky, grafomotoriky, kresby, kognitívnych funkcií, zrakového vnímania, odzerania, na reedukáciu sluchu, rečových schopností, komunikácie,

stimuláciu sociálneho vývinu, rozvoj sebaobsluhy, samostatnosti, pracovných návykov a emocionálnej inteligencie.

Rodičia ako partneri v intervenčných aktivitách. Študent získa vedomosti o dôležitosti spolupráce s rodičmi pri realizácii intervenčných aktivít v domácom prostredí.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

LOPÚCHOVÁ, J., SCHMIDTOVÁ, M., TARCSIOVÁ, D., KASTELOVÁ, A. 2013. Pedagogika zmyslovo postihnutých raného a predškolského veku. Bratislava : Iris. ISBN 978-80-89238-83-5

LOPÚCHOVÁ, J. Včasná intervencia, jej význam a úloha v živote zrakovo postihnutého dieťaťa. In: Efeta - otvor sa. - Roč. 9, č. 3 (1999), s. 4-5. - ISSN 1335-1397

LOPÚCHOVÁ, J. Včasná intervencia viacnásobne postihnutých detí. In: Včasná intervencia zrakovo postihnutých detí na Slovensku. - Bratislava : Pedagogická fakulta UK, 2001. - S. 17-22. - ISBN 80-88868-71-8

LOPÚCHOVÁ, J. K včasnej intervencii detí raného veku so zrakovým postihnutím.

In: Raná a predškolská starostlivosť o deti so zrakovým postihnutím na Slovensku [elektronický zdroj]. Senec : Slovenská únia mediátorov, 2009. - S. 10-20 [CD-ROM]. - ISBN 978-80-970251-3-7

LOPÚCHOVÁ, J. K problematike včasnej intervencie u zrakovo postihnutých detí v systéme špeciálnopedagogického poradenstva. (Efeta). In: Efeta otvor sa 2005 : Poradenstvo v špeciálnej a liečebnej pedagogike. - Martin : Osveta, 2006

LOPÚCHOVÁ, J. Včasná intervencia: špeciálna starostlivosť o zrakovo postihnuté deti. In: Učiteľské noviny. - Roč. 49, č. 3 (1999), s. 8. - ISSN 0139-5769

LOPÚCHOVÁ, J. Využitie vizuálnej stimulácie pri zvyšovaní úrovne funkčného zraku u detí so zrakovým a viacnásobným postihnutím. In: Paedagogica specialis 23. - Bratislava : Univerzita Komenského, 2007. - S. 129-132. ISBN 978-80-223-2387-1

LOPÚCHOVÁ, J. Podpora zrakového vnímania prostredníctvom stimulácie zraku u detí so zrakovým postihnutím. In: Trendy a nové výzvy v špeciálnej pedagogike. - Bratislava : Iris, 2010. - S. 503-516. ISBN 978-80-89238-36-1

LOPÚCHOVÁ, J. BALŠANOVÁ, A. Rozvoj sluchovej percepcie u detí so zrakovým postihnutím prostredníctvom aplikácie stimulačného programu s využitím prvkov muzikoterapie. In: Paedagogica specialis 29. - Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 2015. - S. 153-165. ISBN 978-80-223-4010-6

LOPÚCHOVÁ, J. BAROŠOVÁ, V. Rozvoj grafomotorických zručností u detí predškolského veku so zrakovým postihnutím. In: Paedagogica specialis 29. - Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 2015. - S. 166-180. ISBN 978-80-223-4010-6

Odporúčaná literatúra:

LOPÚCHOVÁ, J. Komplexná podpora rozvoja zrakových funkcií u jednotlivcov so zrakovým postihnutím s akcentom na reedukáciu zraku. In: Současná slovenská a česká speciální pedagogika v kontextu vědy a výzkumu. - Praha : Knihy nejen pro bohaté, 2014. - S. 163-200. - ISBN 978-80-86499-10-9

LOPÚCHOVÁ, J. Transdisciplinárny model tímového prístupu k deťom so zrakovým a viacnásobným postihnutím v ranom veku. In: Pohledy na inkluzivní vzdělávání zdravotně postižených. - Olomouc : Univerzita Palackého, 2012. - S. 44-54. - ISBN 978-80-244-3372-1

LOPÚCHOVÁ, J. ŠULKOVÁ, V. ZÁNI, M. Stimulation programs as part of the intervention approaches in the early care for children with visual impairments. In: Journal of Exceptional People. - Roč. 2, č. 3 (2013), s. 19-38. - ISSN 1805-4978

LOPÚCHOVÁ, J. Z výskumu možností a postupov rozvoja hmatového vnímania u detí so zrakovým postihnutím. in: Paedagogica specialis 34 : zborník vedeckých príspevkov

Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. - Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 2020. - S. 178-191. - ISBN 978-80-223-5049-5

LOPÚCHOVÁ, J. Z výskumu účinnosti inováčného programu na rozvoj zrakových funkcií u detí predškolského veku. In: Inkluzivní vzdělávání v globálních a v užších kontextech : předškolní a základní vzdělávání. Ostrava : Ostravská univerzita, Pedagogická fakulta, 2014. - S. 68-76. - ISBN 978-80-7464-659-1

LOPÚCHOVÁ, J. Kompenzačné mechanizmy u nevidiaceho dieťaťa a ich rozvíjanie. In: Špeciálnopedagogické a psychologické intervencie u zrakovo postihnutých detí predškolského veku. - Vrútky : Advent-Orion, 2004. - S. 74-76. - ISBN 80-8071-053-8

LOPÚCHOVÁ, J. Podpora zrakového vnímania prostredníctvom stimulácie zraku u detí so zrakovým postihnutím. In: Trendy a nové výzvy v špeciálnej pedagogike. - Bratislava : Iris, 2010. - S. 503-516. ISBN 978-80-89238-36-1

LOPÚCHOVÁ, J. Podpora využívania funkčného zraku u detí so zrakovým a viacnásobným postihnutím. In: Nové trendy v edukácii a v starostlivosti o zrakovo postihnutých. - Bratislava : Jana Lopúchová, 2006. S. 94-97. - ISBN 80-969125-8-5

STRASSMEIER, Walter: 260 cvičení pro děti raného věku. 2.vydanie. Praha: Portál, 2000.

LUKÁČOVÁ, Lenka a GOGOŤOVÁ, Tatiana. Možnosti a limity využitia programu Portage v ranej intervencii na Slovensku. In: Osoby so zdravotným znevýhodnením v kontexte súčasnej špeciálnej pedagogiky a súvisiacich vied [elektronický zdroj]. Bratislava: Iris, 2013. S. 545-570. [CDEROM]. ISBN 978-80-89238-87-3

OPATŘILOVÁ, D. Pedagogická intervence v raném a předškolním věku u jedinců s dětskou mozkovou obrnou. Brno: Masarykova Univerzita, 2003. ISBN 80-210-3242-1.

OPATŘILOVÁ, D. Pedagogicko-psychologické poradenství a intervence v raném a předškolním věku u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Brno: Masarykova Univerzita, 2006. ISBN 80-210-3977-9.

BEDNÁŘOVÁ, J. Rozvoj zrakového vnímání pro děti od 3-5 let. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-2512-446-8. S 64.

BEDNÁŘOVÁ, J. Rozvoj zrakového vnímání pro děti od 4-6 let. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-2512-44-06. S 64.

ROSENBAUER, H.W. Zrakové cvičenia. Bratislava: IKAR, 1999. ISBN 978-80-7118-96-7-1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk, český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Jana Lopúchová, PhD., Mgr. Simona Schallerová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 12.09.2023

Schválil:

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KSpP/M-PZPex008/22	Názov predmetu: Špecifické vyučovacie predmety u zrakovo postihnutých
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: prednáška + seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 8s Metóda štúdia: kombinovaná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie 8 hodín výučby za semester (4 hod. prednáška + 4 hod. seminár), kombinovanou metódou Pracovná záťaž študenta: 8 hodín výučby; 40 hodín výroba edukačných materiálov; 20 hodín tvorby manuálov (príručiek k materiálu); 40 hodín príprava na záverečné hodnotenie. SPOLU: 108 hodín práce študenta. Metódy sprostredkovania obsahu vzdelávania: prednášanie, diskusia, brainstorming, riešenie modelových situácií v teoretickej aj v praktickej rovine, riešenie problémových úloh, samoštúdium.	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Počas semestra študent vytvorí edukačný materiál pre žiakov so zrakovým postihnutím, ktorý bude použiteľný primárne na špecifickom predmete Individuálne tyfopedické cvičenia. K použitiu materiálu/pomôcky/pomôcok vypracuje manuál/príručku/metodický materiál (závisí od zamerania edukačného materiálu). Predmet je ukončený hodnotením nadobudnutých vedomostí a praktickou skúškou. K záverečnému hodnoteniu nebude pripustený študent, ktorý nesplní podmienky počas semestra stanovené pedagógom. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100-91 bodov, výborne – vynikajúce výsledky), B (90-81 bodov, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (80-73 bodov, dobre – bežná spoľahlivá práca), D (72-66 bodov, uspokojivo – prijateľné výsledky), E (65-60 bodov, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), Fx (59-0 bodov, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 bodov, na hodnotenie C najmenej 73 bodov, na hodnotenie D najmenej 66 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej z úloh získa menej ako 50 % bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.	

A – vynikajúci výkon, študent ovláda základné pojmy a terminológiu, naučené vie aplikovať do praxe; kriticky myslí a hodnotí, edukačný materiál spĺňa všetky požadované kritériá, manuál/príručka zodpovedá zadaniu a je dôsledne spracovaná; B – výborný výkon, študent ovláda základné pojmy a terminológiu, avšak pri aplikácii vedomostí do praxe sú pozorovateľné drobné nedostatky; kritické myslenie je trochu oslabené; edukačný materiál spĺňa takmer všetky požadované kritériá, manuál/príručka zodpovedá zadaniu ale nie je kompaktný; C – dobrý výkon, študent si síce osvojil základné pojmy a terminológiu, ale naučené vie aplikovať do praxe len čiastočne; kritické myslenie je značne oslabené; edukačný materiál spĺňa len časť požadovaných kritérií, manuál/príručka vykazuje odborné a metodické nedostatky; D – prijateľný výkon, študent si osvojil len časť základných pojmov a terminológie, nedokáže naučené syntetizovať, s aplikáciou do praktickej roviny má výrazné problémy, kritické myslenie je výrazne oslabené; edukačný materiál spĺňa len minimálne kritériá, manuál/príručka vykazuje výrazné odborné a metodické nedostatky; E – minimálne prijateľný výkon, študent si osvojil základné pojmy a terminológiu na elementárnej úrovni, naučené aplikuje do praxe s výraznými problémami a podporou učiteľa, kritické myslenie je výrazne oslabené; edukačný materiál spĺňa len elementárne kritériá, manuál/príručka nie je dostatočne odborne a metodicky spracovaná; Fx – neprijateľný výkon, študent nesplnil podmienky zadané pedagógom počas semestra. Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Študent po absolvovaní predmetu nadobudne poznatky a plánovaní, spôsoboch, postupoch, metódach, formách a prostriedkoch vyučovania špecifických predmetov pre zrakovo postihnutých zameraných na ich osobný a osobnostný rozvoj. Bude ovládať ciele, výchovno-vzdelávacie plány a obsah vyučovacích predmetov zaradených do oblasti Špeciálnopedagogická podpora v rámci Štátneho vzdelávacieho programu pre žiakov so zrakovým postihnutím (ide o predmety Individuálne tyflopédické cvičenia, Priestorová orientácia, Pohybová výchova), ale aj ďalších špecifických predmetov ako Informatická výchova, Výučba Braillovho písma, Sociálne zručnosti. Študent nadobudne zručnosti v praktickom ovládaní princípov tvorby edukačných/stimulačných materiálov pre žiakov so ZP a v tvorbe manuálov/príručiek k nim. Bude spôsobilý ovládať prácu s kompenzačnými pomôckami pre zrakovo postihnutých. Bude mať osvojené základy ovládania asistenčných technológií pre ZP žiakov, základné techniky chôdze nevidiacich žiakov so sprievodcom, dlhou bielou palicou alebo vodiacim psom. Bude ovládať špecifické metódy výučby priestorovej orientácie nevidiacich žiakov a techniky rozvoja pohybu u slabozrakých žiakov. Osvojí si špecifické postupy vo vyučovaní predmetu Informatická výchova a bude disponovať zručnosťami pre modifikáciu obsahu učiva v tomto predmete. Študent si rozvinie zručnosti v čítaní a písaní Braillovho písma, zručnosti v efektívnych spôsoboch zvládania sebaobsluhy a komunikačné a sociálne zručnosti využiteľné pri výučbe predmetu Sociálne zručnosti. Bude schopný metodicky a didakticky zvládať výučbu uvedených predmetov.

V rámci prenositeľných spôsobilostí si študent rozvinie najmä komunikačné a sociálne spôsobilosti, digitálne kompetencie, organizačné zručnosti, digitálne zručnosti, analytické schopnosti, kreativitu a schopnosť abstraktného myslenia, mentorské a supervízne schopnosti.

Stručná osnova predmetu:

- Špeciálnopedagogická podpora – vzdelávacia oblasť v kontexte Vzdelávacieho programu pre deti a žiakov so ZP. Študent si osvojí terminológiu a pojmový aparát z danej problematiky, pochopí súvislosti medzi predmetmi v danej oblasti, dokáže sa v nich orientovať, je schopný identifikovať problémy žiakov v konkrétnych oblastiach, navrhovať riešenia, transferovať naučené do praktickej roviny a konkrétnych postupov vo vzdelávaní.

Princípy tvorby pracovných listov, stimulačných materiálov a didaktických pomôcok pre žiakov so ZP potrebných k výučbe ITC.

- Tvorba edukačných materiálov, pomôcok a ďalších súčastí edukačného procesu. Študent bude disponovať zručnosťami, ktoré môže využívať pri tvorbe špecifických edukačných materiálov, bude schopný tvorivo myslieť, prakticky spracovávať svoje nápady (rozvoj tvorivého myslenia a kreativity), naučí sa využívať nadobudnuté vedomosti pri príprave pomôcok a podporného edukačného materiálu.

- Priestorová orientácia. Študent si osvojí v teoretickej aj v praktickej rovine základné techniky priestorovej orientácie - sprevádzanie vidiacom osobou, techniky chôdze s bielou palicou, chôdza s vodiacim psom, trilling, bezpečnostné postoje. Študent dokáže identifikovať a pomenovať rozdiely medzi orientačným znakom a orientačným bodom, medzi makropriestorom a mikropriestorom. Nadobudne skúsenosť s myšlienkovými mapami – súborom súradníc, na základe ktorých sa nevidiaci orientuje a pohybuje. Nadobudne zručnosť vo vedení nevidiacich a podpore ich orientácie v priestore.

- Pohybová výchova. Študent bude disponovať batériou aktivít a cvičení na podporu pohybovej výchovy slabozrakých. Bude chápať dôležitosť a význam pohybu, pohybových aktivít, správneho držania tela, osvojí si metodiku a didaktické postupy nácviku a rozvoja pohybových zručností žiakov, oboznámi sa s prvkami zdravotnej telesnej výchovy, pochopí pohybové obmedzenia pri progresívnych poruchách zraku. Získa zručnosť v uplatňovaní metódy pasívneho pohybu a i.

- Informatická výchova. Študent sa oboznámi so základnými princípmi práce nevidiacich a ťažko slabozrakých s PC pomocou asistenčných technológií. Bude ovládať základy ovládania hlasového výstupu JAWS a NVDA (nevidiaci žiaci) a tzv. zväčšovača obrazovky MAGIC, ZOOMTEXT a i. (slabozrakí žiaci). Bude

- Individuálne tyflopédické cvičenia a nácvik Braillovo písma. Študent si rozvinie zručnosti v čítaní a písaní Braillovho písma a obohatí ich o spôsobilosť metodicky a didakticky viesť žiaka so ZP v tomto predmete. Bude ovládať spôsoby osvojovania si jednotlivých znakov (písmen a čísiel) vrátane metodiky postupnosti ich zavádzania a ich zápis na špeciálnom stroji na písanie Braillovho písma - Tatrapointe.

- Rozvoj sociálnych zručností zrakovo postihnutých. Študent si osvojí spôsoby, techniky a postupy rozvoja sociálnych zručností, bude disponovať súborom aktivít na rozvoj sociálnych zručností. Zároveň bude študent rozvíjať svoje komunikačné a sociálne zručnosti a podporovať svoje tvorivé myslenie a organizačné schopnosti.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

Vzdelávací program pre deti a žiakov so zrakovým postihnutím schválený MŠ SR.

LOPÚCHOVÁ, J. 2011. Základy pedagogiky zrakovo postihnutých. Bratislava: IRIS, 2011.

ISBN 978-80-89238-61-3 (kapitoly: Komunikácia ZP, Orientácia a mobilita ZP).

LOPÚCHOVÁ, J. Príručka o vzdelávaní žiaka s poruchou zraku v bežnej škole. Bratislava, IRIS, 2021. S. 86. ISBN 978-80-8200-101-6.

LOPÚCHOVÁ, J. KRAJČÍ, P. Teória a výskum digitálnych a asistenčných technológií v inkluzívnej špeciálnej pedagogike. Ostrava: Ostravská univerzita, Pedagogická fakulta, 2014. 199 s. ISBN 978-80-7464-675-1. (kapitoly: Diferenciácia pomôcok, prístrojov, techniky a technológií vo VR ZdP, Pomôcky a technológie ako prostriedok saturácie ŠEP jednotlivcov so ZZ, Pomôcky, prístroje, technika a technológie v špecifických predmetoch vo vzdelávaní jednotlivcov so zrakovým postihnutím, Tvorba edukačných materiálov prostredníctvom digitálnych technológií).

LOPÚCHOVÁ, J. Rozvíjanie prvkov priestorovej orientácie a mobility u binokulárne postihnutých detí predškolského veku prostredníctvom pohybových hier. Bratislava: [s.n.], 2001.

- 136 s.

LOPÚCHOVÁ, J. Ondráčková, Ž. Orientácia a mobilita ako významný determinant nezávislosti seniorov so zrakovým postihnutím. Bratislava: Iris, 2020. 106 s. ISBN 978-80-8200-048-4 (kapitoly: Orientácia a mobilita jednotlivcov s poruchami zraku, Význam zmyslovej percepcie pre orientáciu a mobilitu, Zdroje vnemov pre orientáciu a mobilitu, Proces nácviku orientácie v priestore, Nácvik priestorovej orientácie a samostatného pohybu u seniorov so zrakovým postihnutím, Pomôcky, prístroje, technika a technológie pre efektívnu orientáciu a mobilitu jednotlivcov s poruchami zraku, Technologický pokrok v oblasti využívania pomôcok, prístrojov, techniky a technológií pre orientáciu a mobilitu, Mobilita a kvalita života jednotlivcov so zrakovým postihnutím, Orientácia a mobilita seniorov v zahraničných výskumných štúdiách).

LOPÚCHOVÁ, J. Ježíková, M. Teoreticko-empirické aspekty čitateľskej gramotnosti žiakov so zrakovým postihnutím. Bratislava: Iris, 2017. 246 s. ISBN 978-80-8200-017-0 (časti Komunikácia ZP, Edukácia ako bazálny nástroj nadobúdania gramotnosti jednotlivcov so ZP, Využitie zmyslov pri podpore čitateľskej gramotnosti ZP, Súvzťažné oblasti čitateľskej gramotnosti žiakov so ZP)

LOPÚCHOVÁ, J. Využitie tyflotechnických pomôcok a prístrojov v procese edukácie študentov so zrakovým postihnutím na PdF UK v Bratislave. In: Niektoré technologické inovácie v špeciálnej pedagogike. - Bratislava : Sapientia, 2007. S. 141-148. - ISBN 978-80-89229-10-9

LOPÚCHOVÁ, J. Orientácia a mobilita nevidiacich v zlých poveternostných podmienkach. In: Aktuálne otázky špeciálnej pedagogiky na Slovensku [elektronický zdroj]. - Senec : Slovenská únia mediátorov, 2009. - S. 58-61 [CD-ROM]. - ISBN 978-80-970251-2-0

LOPÚCHOVÁ, J. Sociálne zručnosti u študentov so zrakovým postihnutím na vysokej škole. In: Sociálny aspekt integrovaného vzdelávania detí a mládeže so zrakovým postihnutím. Bratislava : Univerzita Komenského, 2008. - S. 39-43. - ISBN 978-80-223-2353-6.

Odporúčaná a záujmová literatúra:

LOPÚCHOVÁ, J. Uplatnenie pomôcok, techniky a technológií v špecifických predmetoch v edukácii jednotlivcov so zrakovým postihnutím. In: Inovácie v teórii a praxi výchovnej a komplexnej rehabilitácie osôb so zdravotným postihnutím [elektronický zdroj]. - Bratislava : Iris, 2014. - S. 470-488 [CD-ROM]. - ISBN 978-80-89726-28-8

LOPÚCHOVÁ, J. Špecifiká nácviku orientácie a mobility u dospelých zrakovo postihnutých jednotlivcov In: Špeciálnopedagogické vedecké a praxeologické problémy v kontexte transformačných procesov. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, 2020. - S. 157-176. - ISBN 978-80-555-2591-4

LOPÚCHOVÁ, J. Žiak mladšieho školského veku so zrakovým postihnutím. In: Inkluzivní vzdělávání žáků mladšího školního věku se speciálními vzdělávacími potřebami. Ostrava: Ostravská univerzita, Pedagogická fakulta, 2014. - S. 180-212. - ISBN 978-80-7464-674-4

LOPÚCHOVÁ, J. Mangová, L. Vzdelávanie žiakov so zrakovým postihnutím prostredníctvom nových informačných a komunikačných technológií s akcentom na využitie PC so špeciálnymi periférnymi zariadeniami. In: Komplexná rehabilitácia viacnásobne postihnutých : niektoré nové metodiky a programy. Bratislava : Mabag, 2009. - S. 206-217. - ISBN 978-80-89113-43-9

LOPÚCHOVÁ, J. Moderné informačno-komunikačné technológie a ich používanie z pohľadu pedagógov žiakov so zrakovým postihnutím. In: Paedagogica specialis 26. Bratislava: Iris, 2012. S. 221-238. ISBN 978-80-223-3287-3

LOPÚCHOVÁ, J. Vodiaci pes - luxus alebo nevyhnutnosť? : (z výskumu názorov laickej verejnosti na problematiku vodiaceho psa). - (Zborník Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského). In: Paedagogica specialis 23. - Bratislava : Univerzita Komenského, 2007. - S. 241-244. ISBN 978-80-223-2387-1

WIENER, P. 2006. Prostorová orientace zrakově postižených. Praha: IR ZP UK, 2006. ISBN 80-239-6775-4

HALÁSOVÁ, E., KAMENICKÁ, V., MÚDRA, Š. 2005. Ja to zvládnem sám. Metodická příručka nácviku priestorovej orientácie, samostatného pohybu a sebaobslužných činností zrakově postihnutých dětí. Levoča: Tlačiareň Polypress spol. s.r.o. Levoča, 2005. 67 s. ISBN 80-88704-62-6. RUŽIČKOVÁ, V., KROUPOVÁ, K. 2017. Pohled na samostatný pohyb a prostorovou orientaci osob se zrakovým postižením. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017. 177 s. ISBN 978-80-244-5273-9. REGEC, V. Vybrané aspekty využitia informačných a komunikačných technológií v teórii a praxi. In REGEC, V. (Ed.) Sborník textů z odborné mezinárodní konference s názvem Posilování kompetencí v oblasti informačních technologií mladých vědeckých pracovníků při práci s osobami se zdravotním postižením, 2012, 1. Vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. s. 171 – 188. ISBN 978-80-244-3190-1 ROVNANÍKOVÁ, M. 2014. Špecifiká práce so žiakovým postihnutím [online]. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum, 33 s. ISBN																				
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk a český jazyk																				
Poznámky:																				
Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 0 <table> <tr> <th>A</th><th>ABS</th><th>B</th><th>C</th><th>D</th><th>E</th><th>FX</th></tr> <tr> <td>0,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td></tr> </table>							A	ABS	B	C	D	E	FX	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A	ABS	B	C	D	E	FX														
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0														
Vyučujúci: doc. PaedDr. Jana Lopúchová, PhD., Mgr. Marek Hlina																				
Dátum poslednej zmeny: 12.09.2023																				
Schválil:																				

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KSpP/M-PZPex008/22	Názov predmetu: Špecifické vyučovacie predmety u zrakovo postihnutých
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: prednáška + seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 8s Metóda štúdia: kombinovaná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie 8 hodín výučby za semester (4 hod. prednáška + 4 hod. seminár), kombinovanou metódou Pracovná záťaž študenta: 8 hodín výučby; 40 hodín výroba edukačných materiálov; 20 hodín tvorby manuálov (príručiek k materiálu); 40 hodín príprava na záverečné hodnotenie. SPOLU: 108 hodín práce študenta. Metódy sprostredkovania obsahu vzdelávania: prednášanie, diskusia, brainstorming, riešenie modelových situácií v teoretickej aj v praktickej rovine, riešenie problémových úloh, samoštúdium.	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Počas semestra študent vytvorí edukačný materiál pre žiakov so zrakovým postihnutím, ktorý bude použiteľný primárne na špecifickom predmete Individuálne tyfopedické cvičenia. K použitiu materiálu/pomôcky/pomôcok vypracuje manuál/príručku/metodický materiál (závisí od zamerania edukačného materiálu). Predmet je ukončený hodnotením nadobudnutých vedomostí a praktickou skúškou. K záverečnému hodnoteniu nebude pripustený študent, ktorý nesplní podmienky počas semestra stanovené pedagógom. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100-91 bodov, výborne – vynikajúce výsledky), B (90-81 bodov, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (80-73 bodov, dobre – bežná spoľahlivá práca), D (72-66 bodov, uspokojivo – prijateľné výsledky), E (65-60 bodov, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), Fx (59-0 bodov, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 bodov, na hodnotenie C najmenej 73 bodov, na hodnotenie D najmenej 66 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej z úloh získa menej ako 50 % bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.	

A – vynikajúci výkon, študent ovláda základné pojmy a terminológiu, naučené vie aplikovať do praxe; kriticky myslí a hodnotí, edukačný materiál spĺňa všetky požadované kritériá, manuál/príručka zodpovedá zadaniu a je dôsledne spracovaná; B – výborný výkon, študent ovláda základné pojmy a terminológiu, avšak pri aplikácii vedomostí do praxe sú pozorovateľné drobné nedostatky; kritické myslenie je trochu oslabené; edukačný materiál spĺňa takmer všetky požadované kritériá, manuál/príručka zodpovedá zadaniu ale nie je kompaktný; C – dobrý výkon, študent si síce osvojil základné pojmy a terminológiu, ale naučené vie aplikovať do praxe len čiastočne; kritické myslenie je značne oslabené; edukačný materiál spĺňa len časť požadovaných kritérií, manuál/príručka vykazuje odborné a metodické nedostatky; D – prijateľný výkon, študent si osvojil len časť základných pojmov a terminológie, nedokáže naučené syntetizovať, s aplikáciou do praktickej roviny má výrazné problémy, kritické myslenie je výrazne oslabené; edukačný materiál spĺňa len minimálne kritériá, manuál/príručka vykazuje výrazné odborné a metodické nedostatky; E – minimálne prijateľný výkon, študent si osvojil základné pojmy a terminológiu na elementárnej úrovni, naučené aplikuje do praxe s výraznými problémami a podporou učiteľa, kritické myslenie je výrazne oslabené; edukačný materiál spĺňa len elementárne kritériá, manuál/príručka nie je dostatočne odborne a metodicky spracovaná; Fx – neprijateľný výkon, študent nesplnil podmienky zadané pedagógom počas semestra. Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Študent po absolvovaní predmetu nadobudne poznatky a plánovaní, spôsoboch, postupoch, metódach, formách a prostriedkoch vyučovania špecifických predmetov pre zrakovo postihnutých zameraných na ich osobný a osobnostný rozvoj. Bude ovládať ciele, výchovno-vzdelávacie plány a obsah vyučovacích predmetov zaradených do oblasti Špeciálnopedagogická podpora v rámci Štátneho vzdelávacieho programu pre žiakov so zrakovým postihnutím (ide o predmety Individuálne tyflopédické cvičenia, Priestorová orientácia, Pohybová výchova), ale aj ďalších špecifických predmetov ako Informatická výchova, Výučba Braillovho písma, Sociálne zručnosti. Študent nadobudne zručnosti v praktickom ovládaní princípov tvorby edukačných/stimulačných materiálov pre žiakov so ZP a v tvorbe manuálov/príručiek k nim. Bude spôsobilý ovládať prácu s kompenzačnými pomôckami pre zrakovo postihnutých. Bude mať osvojené základy ovládania asistenčných technológií pre ZP žiakov, základné techniky chôdze nevidiacich žiakov so sprievodcom, dlhou bielou palicou alebo vodiacim psom. Bude ovládať špecifické metódy výučby priestorovej orientácie nevidiacich žiakov a techniky rozvoja pohybu u slabozrakých žiakov. Osvojí si špecifické postupy vo vyučovaní predmetu Informatická výchova a bude disponovať zručnosťami pre modifikáciu obsahu učiva v tomto predmete. Študent si rozvinie zručnosti v čítaní a písaní Braillovho písma, zručnosti v efektívnych spôsoboch zvládania sebaobsluhy a komunikačné a sociálne zručnosti využiteľné pri výučbe predmetu Sociálne zručnosti. Bude schopný metodicky a didakticky zvládať výučbu uvedených predmetov.

V rámci prenositeľných spôsobilostí si študent rozvinie najmä komunikačné a sociálne spôsobilosti, digitálne kompetencie, organizačné zručnosti, digitálne zručnosti, analytické schopnosti, kreativitu a schopnosť abstraktného myslenia, mentorské a supervízne schopnosti.

Stručná osnova predmetu:

- Špeciálnopedagogická podpora – vzdelávacia oblasť v kontexte Vzdelávacieho programu pre deti a žiakov so ZP. Študent si osvojí terminológiu a pojmový aparát z danej problematiky, pochopí súvislosti medzi predmetmi v danej oblasti, dokáže sa v nich orientovať, je schopný identifikovať problémy žiakov v konkrétnych oblastiach, navrhovať riešenia, transferovať naučené do praktickej roviny a konkrétnych postupov vo vzdelávaní.

Princípy tvorby pracovných listov, stimulačných materiálov a didaktických pomôcok pre žiakov so ZP potrebných k výučbe ITC.

- Tvorba edukačných materiálov, pomôcok a ďalších súčastí edukačného procesu. Študent bude disponovať zručnosťami, ktoré môže využívať pri tvorbe špecifických edukačných materiálov, bude schopný tvorivo myslieť, prakticky spracovávať svoje nápady (rozvoj tvorivého myslenia a kreativity), naučí sa využívať nadobudnuté vedomosti pri príprave pomôcok a podporného edukačného materiálu.

- Priestorová orientácia. Študent si osvojí v teoretickej aj v praktickej rovine základné techniky priestorovej orientácie - sprevádzanie vidiacom osobou, techniky chôdze s bielou palicou, chôdza s vodiacim psom, trilling, bezpečnostné postoje. Študent dokáže identifikovať a pomenovať rozdiely medzi orientačným znakom a orientačným bodom, medzi makropriestorom a mikropriestorom. Nadobudne skúsenosť s myšlienkovými mapami – súborom súradníc, na základe ktorých sa nevidiaci orientuje a pohybuje. Nadobudne zručnosť vo vedení nevidiacich a podpore ich orientácie v priestore.

- Pohybová výchova. Študent bude disponovať batériou aktivít a cvičení na podporu pohybovej výchovy slabozrakých. Bude chápať dôležitosť a význam pohybu, pohybových aktivít, správneho držania tela, osvojí si metodiku a didaktické postupy nácviku a rozvoja pohybových zručností žiakov, oboznámi sa s prvkami zdravotnej telesnej výchovy, pochopí pohybové obmedzenia pri progresívnych poruchách zraku. Získa zručnosť v uplatňovaní metódy pasívneho pohybu a i.

- Informatická výchova. Študent sa oboznámi so základnými princípmi práce nevidiacich a ťažko slabozrakých s PC pomocou asistenčných technológií. Bude ovládať základy ovládania hlasového výstupu JAWS a NVDA (nevidiaci žiaci) a tzv. zväčšovača obrazovky MAGIC, ZOOMTEXT a i. (slabozrakí žiaci). Bude

- Individuálne tyflopédické cvičenia a nácvik Braillovo písma. Študent si rozvinie zručnosti v čítaní a písaní Braillovho písma a obohatí ich o spôsobilosť metodicky a didakticky viesť žiaka so ZP v tomto predmete. Bude ovládať spôsoby osvojovania si jednotlivých znakov (písmen a čísiel) vrátane metodiky postupnosti ich zavádzania a ich zápis na špeciálnom stroji na písanie Braillovho písma - Tatrapointe.

- Rozvoj sociálnych zručností zrakovo postihnutých. Študent si osvojí spôsoby, techniky a postupy rozvoja sociálnych zručností, bude disponovať súborom aktivít na rozvoj sociálnych zručností. Zároveň bude študent rozvíjať svoje komunikačné a sociálne zručnosti a podporovať svoje tvorivé myslenie a organizačné schopnosti.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

Vzdelávací program pre deti a žiakov so zrakovým postihnutím schválený MŠ SR.

LOPÚCHOVÁ, J. 2011. Základy pedagogiky zrakovo postihnutých. Bratislava: IRIS, 2011.

ISBN 978-80-89238-61-3 (kapitoly: Komunikácia ZP, Orientácia a mobilita ZP).

LOPÚCHOVÁ, J. Príručka o vzdelávaní žiaka s poruchou zraku v bežnej škole. Bratislava, IRIS, 2021. S. 86. ISBN 978-80-8200-101-6.

LOPÚCHOVÁ, J. KRAJČÍ, P. Teória a výskum digitálnych a asistenčných technológií v inkluzívnej špeciálnej pedagogike. Ostrava: Ostravská univerzita, Pedagogická fakulta, 2014. 199 s. ISBN 978-80-7464-675-1. (kapitoly: Diferenciácia pomôcok, prístrojov, techniky a technológií vo VR ZdP, Pomôcky a technológie ako prostriedok saturácie ŠEP jednotlivcov so ZZ, Pomôcky, prístroje, technika a technológie v špecifických predmetoch vo vzdelávaní jednotlivcov so zrakovým postihnutím, Tvorba edukačných materiálov prostredníctvom digitálnych technológií).

LOPÚCHOVÁ, J. Rozvíjanie prvkov priestorovej orientácie a mobility u binokulárne postihnutých detí predškolského veku prostredníctvom pohybových hier. Bratislava: [s.n.], 2001.

- 136 s.

LOPÚCHOVÁ, J. Ondráčková, Ž. Orientácia a mobilita ako významný determinant nezávislosti seniorov so zrakovým postihnutím. Bratislava: Iris, 2020. 106 s. ISBN 978-80-8200-048-4 (kapitoly: Orientácia a mobilita jednotlivcov s poruchami zraku, Význam zmyslovej percepcie pre orientáciu a mobilitu, Zdroje vnemov pre orientáciu a mobilitu, Proces nácviku orientácie v priestore, Nácvik priestorovej orientácie a samostatného pohybu u seniorov so zrakovým postihnutím, Pomôcky, prístroje, technika a technológie pre efektívnu orientáciu a mobilitu jednotlivcov s poruchami zraku, Technologický pokrok v oblasti využívania pomôcok, prístrojov, techniky a technológií pre orientáciu a mobilitu, Mobilita a kvalita života jednotlivcov so zrakovým postihnutím, Orientácia a mobilita seniorov v zahraničných výskumných štúdiách).

LOPÚCHOVÁ, J. Ježíková, M. Teoreticko-empirické aspekty čitateľskej gramotnosti žiakov so zrakovým postihnutím. Bratislava: Iris, 2017. 246 s. ISBN 978-80-8200-017-0 (časti Komunikácia ZP, Edukácia ako bazálny nástroj nadobúdania gramotnosti jednotlivcov so ZP, Využitie zmyslov pri podpore čitateľskej gramotnosti ZP, Súvzťažné oblasti čitateľskej gramotnosti žiakov so ZP)

LOPÚCHOVÁ, J. Využitie tyflotechnických pomôcok a prístrojov v procese edukácie študentov so zrakovým postihnutím na PdF UK v Bratislave. In: Niektoré technologické inovácie v špeciálnej pedagogike. - Bratislava : Sapientia, 2007. S. 141-148. - ISBN 978-80-89229-10-9

LOPÚCHOVÁ, J. Orientácia a mobilita nevidiacich v zlých poveternostných podmienkach. In: Aktuálne otázky špeciálnej pedagogiky na Slovensku [elektronický zdroj]. - Senec : Slovenská únia mediátorov, 2009. - S. 58-61 [CD-ROM]. - ISBN 978-80-970251-2-0

LOPÚCHOVÁ, J. Sociálne zručnosti u študentov so zrakovým postihnutím na vysokej škole. In: Sociálny aspekt integrovaného vzdelávania detí a mládeže so zrakovým postihnutím. Bratislava : Univerzita Komenského, 2008. - S. 39-43. - ISBN 978-80-223-2353-6.

Odporúčaná a záujmová literatúra:

LOPÚCHOVÁ, J. Uplatnenie pomôcok, techniky a technológií v špecifických predmetoch v edukácii jednotlivcov so zrakovým postihnutím. In: Inovácie v teórii a praxi výchovnej a komplexnej rehabilitácie osôb so zdravotným postihnutím [elektronický zdroj]. - Bratislava : Iris, 2014. - S. 470-488 [CD-ROM]. - ISBN 978-80-89726-28-8

LOPÚCHOVÁ, J. Špecifiká nácviku orientácie a mobility u dospelých zrakovo postihnutých jednotlivcov In: Špeciálnopedagogické vedecké a praxeologické problémy v kontexte transformačných procesov. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, 2020. - S. 157-176. - ISBN 978-80-555-2591-4

LOPÚCHOVÁ, J. Žiak mladšieho školského veku so zrakovým postihnutím. In: Inkluzivní vzdělávání žáků mladšího školního věku se speciálními vzdělávacími potřebami. Ostrava: Ostravská univerzita, Pedagogická fakulta, 2014. - S. 180-212. - ISBN 978-80-7464-674-4

LOPÚCHOVÁ, J. Mangová, L. Vzdelávanie žiakov so zrakovým postihnutím prostredníctvom nových informačných a komunikačných technológií s akcentom na využitie PC so špeciálnymi periférnymi zariadeniami. In: Komplexná rehabilitácia viacnásobne postihnutých : niektoré nové metodiky a programy. Bratislava : Mabag, 2009. - S. 206-217. - ISBN 978-80-89113-43-9

LOPÚCHOVÁ, J. Moderné informačno-komunikačné technológie a ich používanie z pohľadu pedagógov žiakov so zrakovým postihnutím. In: Paedagogica specialis 26. Bratislava: Iris, 2012. S. 221-238. ISBN 978-80-223-3287-3

LOPÚCHOVÁ, J. Vodiaci pes - luxus alebo nevyhnutnosť? : (z výskumu názorov laickej verejnosti na problematiku vodiaceho psa). - (Zborník Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského). In: Paedagogica specialis 23. - Bratislava : Univerzita Komenského, 2007. - S. 241-244. ISBN 978-80-223-2387-1

WIENER, P. 2006. Prostorová orientace zrakově postižených. Praha: IR ZP UK, 2006. ISBN 80-239-6775-4

HALÁSOVÁ, E., KAMENICKÁ, V., MÚDRA, Š. 2005. Ja to zvládnem sám. Metodická příručka nácviku priestorovej orientácie, samostatného pohybu a sebaobslužných činností zrakovo postihnutých detí. Levoča: Tlačiareň Polypress spol. s.r.o. Levoča, 2005. 67 s. ISBN 80-88704-62-6. RUŽIČKOVÁ, V., KROUPOVÁ, K. 2017. Pohled na samostatný pohyb a prostorovou orientaci osob se zrakovým postižením. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017. 177 s. ISBN 978-80-244-5273-9. REGEC, V. Vybrané aspekty využitia informačných a komunikačných technológií v teórii a praxi. In REGEC, V. (Ed.) Sborník textů z odborné mezinárodní konference s názvem Posilování kompetencí v oblasti informačních technologií mladých vědeckých pracovníků při práci s osobami se zdravotním postižením, 2012, 1. Vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. s. 171 – 188. ISBN 978-80-244-3190-1 ROVNANÍKOVÁ, M. 2014. Špecifiká práce so žiakovým postihnutím [online]. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum, 33 s. ISBN																				
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk a český jazyk																				
Poznámky:																				
Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 0 <table> <tr> <th>A</th><th>ABS</th><th>B</th><th>C</th><th>D</th><th>E</th><th>FX</th></tr> <tr> <td>0,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td><td>0,0</td></tr> </table>							A	ABS	B	C	D	E	FX	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
A	ABS	B	C	D	E	FX														
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0														
Vyučujúci: doc. PaedDr. Jana Lopúchová, PhD., Mgr. Marek Hlina																				
Dátum poslednej zmeny: 12.09.2023																				
Schválil:																				

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2024/2025	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KŠP/M-PZPex001/22	Názov predmetu: Teória edukácie zrakovo postihnutých
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: Za obdobie štúdia: 5s Metóda štúdia: kombinovaná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie 5 hodín výučby za semester (prednáška) kombinovanou metódou Pracovná záťaž študenta: 5 hodín výučby; 20 hodín príprava seminárnej práce; 54 hodín samoštúdium a príprava na záverečné hodnotenie. Spolu 79 hodín. Metódy sprostredkovania obsahu vzdelávania: prednášanie, odborný výklad, diskusia, brainstorming, samoštúdium, rozbor modelových situácií.	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety: PdF.KŠP/M-SPPex007/22 - Teória a didaktika špeciálnej edukácie a výchovnej rehabilitácie	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra vypracuje študent seminárnu prácu na tému zadanú pedagógom, z ktorej môže získať maximálne 30 bodov. Minimálny počet bodov, potrebný na pripustenie k záverečnému testu je 20 bodov. Predmet bude ukončený záverečným písomným testom, z ktorého môže študent získať max. 70 bodov. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (100-91 bodov, výborne – vynikajúce výsledky), B (90-81 bodov, veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (80-73 bodov, dobre – bežná spoľahlivá práca), D (72-66 bodov, uspokojivo – prijateľné výsledky), E (65-60 bodov, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), Fx (59-0 bodov, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše). Na získanie záverečného hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 bodov, na hodnotenie C najmenej 73 bodov, na hodnotenie D najmenej 66 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia. A – vynikajúci výkon, študent ovláda základné pojmy z oblasti teórie edukácie ZP, orientuje sa v odbornej terminológii, v systéme edukácie ZP, ovláda v teoretickej rovine metodické a didaktické postupy v edukácii, dokáže odborne komunikovať špecifiká edukácie ZP a spôsoby saturácie ich špeciálnych edukačných potrieb; seminárna práca spĺňa všetky stanovené kritériá; B – výborný výkon, študent ovláda základné pojmy, avšak je oslabená analýza pojmov a ich definície, má drobné nedostatky v orientovaní sa v systéme edukácie ZP, ovláda v teoretickej	

rovine metodické a didaktické postupy v edukácii, vie ich opísať s drobnými zaváhaniaми, dokáže odborne komunikovať špecifiká edukácie ZP, spôsoby saturácie ich špeciálnych edukačných potrieb; seminárna práca spĺňa takmer všetky stanovené kritériá;

C – dobrý výkon, študent síce ovláda základné pojmy a terminológiu, avšak je oslabená analýza pojmov, má výpadky v definíciách, vykazuje mierne nedostatky v orientovaní sa v systéme edukácie ZP, čiastočne ovláda v teoretickej rovine metodické a didaktické postupy v edukácii, vie ich opísať s istými zaváhaniaми, dokáže komunikovať špecifiká edukácie ZP, ale chýbajú odborné fakty a podloženie, spôsoby saturácie špeciálnych edukačných potrieb ovláda len čiastočne; seminárna práca spĺňa len vybrané kritériá;

D – prijateľný výkon, študent si síce osvojil pojmy a terminológiu, ale nevie ich odborne komunikovať, má výraznejšie nedostatky v orientácii v systéme edukácie ZP, ťažko identifikuje a len čiastočne ovláda spôsoby saturácie špeciálnych edukačných potrieb, má výrazné nedostatky vo vedomostiach, naučené nevie uplatniť v modelových situáciách, seminárna práca spĺňa minimálne kritériá;

E – minimálne prijateľný výkon, študent si len čiastočne s výraznými deficitmi osvojil pojmy a terminológiu, nevie ich odborne komunikovať, má výrazné nedostatky v orientácii v systéme edukácie ZP, ťažko identifikuje alebo neidentifikuje spôsoby saturácie špeciálnych edukačných potrieb, má závažné nedostatky vo vedomostiach, naučené nevie uplatniť v modelových situáciách, seminárna práca spĺňa len elementárne kritériá;

Fx – neprijateľný výkon, študent si neosvojil vedomosti z danej oblasti a/alebo nesplnil podmienky zadané pedagógom počas semestra.

Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:

Po absolvovaní predmetu bude študent ovládať základné pojmy z teórie edukácie jednotlivcov so zrakovým postihnutím. Bude oboznámený so systémom a schémou edukácie a bude poznať Štátny vzdelávací program a Vzdelávacie programy pre zrakovo postihnutých. Nadobudne vedomosti o špecifikách edukácie jednotlivcov so zrakovým postihnutím. Študent bude chápať ako procesuálne prebieha edukácia jednotlivcov so zrakovým postihnutím v špeciálnych školách a v integrovanom/inkluzívnom prostredí, dokáže identifikovať a pomenovať rozdiely. Osvojí si v teoretickej rovine spôsoby edukácie ZP, pochopí špecifickosť prístupov k jednotlivcom so zrakovým postihnutím. Naučí sa rozoznávať aktérov edukácie a získa poznatky o ich odborných a osobnostných kvalitách. Študent si ďalej rozvinie komunikačné zručnosti, schopnosť abstraktného a kritického myslenia, uvažovať v súvislostiach, schopnosť prezentovať svoj názor.

Stručná osnova predmetu:

Všetky preberané témy sú orientované tak, aby v konečnom dôsledku naplňali profil absolventa v oblasti súvzťažnej k tomuto predmetu. Obsahová náplň je rozdelená na viacero tematických oblastí.

- Teórie edukácie zrakovo postihnutých – vymedzenie, definícia, miesto v sústave vied. Študent si osvojí základné pojmy a terminológiu z oblasti teórie edukácie zrakovo postihnutých.

- Ciele výchovy a vzdelávania žiakov primárneho a nižšieho stredného vzdelávania. Študent pochopí základné atribúty primárneho vzdelávania zrakovo postihnutých – terminologické vymedzenie, ciele, úlohy, formy, metódy, prostriedky. Osvojí si štruktúru edukačného procesu. Nadobudne vedomosti z didaktiky ako základu pre uvážlivé a erudované organizovanie procesov učenia sa a učenia, osvojí si didaktické zásady vzdelávania zrakovo postihnutých.

- Študent nadobudne vedomosti z oblasti špecifik edukačného procesu slabozrakých žiakov/žiacov so zvyškami zraku a didaktických postupov v edukácii slabozrakých žiakov/žiacov so zvyškami zraku. Študent nadobudne vedomosti z oblasti špecifik edukačného procesu nevidiacich žiakov a didaktických postupov v edukácii nevidiacich. Bude sa orientovať vo všeobecných edukačných stratégiách.

- Naučí sa analyzovať Vzdelávací program pre žiakov so zrakovým postihnutím pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie, pre primárne umelecké vzdelávanie a nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie. Osvojí si jeho charakteristiky, ciele vzdelávania, vzdelávacie oblasti, organizačné podmienky výchovy a vzdelávania, personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania, materiálo-technické zabezpečenie vzdelávania).
- Študent porozumie procesu edukácie jednotlivcov so zrakovým postihnutím v podmienkach bežných škôl. Pochopí princípy integrácie/inklúzie/spoločného vzdelávania jednotlivcov so zrakovým postihnutím.
- Študent sa teoreticky zorientuje v špecifikách komunikácie so ZP v edukačnom procese. Na modelových situáciách si rozvinie zručnosti uplatniť komunikačné stratégie u ZP. Bude chápať komunikáciu ako jeden z didaktických prostriedkov.
- Prípravný ročník pre žiakov so zrakovým postihnutím – študent nadobudne vedomosti o obsahu, špecifikách, didaktických postupoch, význame a úlohách prípravného ročníka.
- Profil absolventa primárneho a nižšieho stredného vzdelávania. Študent si osvojí schopnosť identifikovať všeobecné kompetencie a kompetencie špecifického kurikula, dokáže aplikovať také edukačné činnosti, ktoré vedú k ich napĺňaniu.
- Charakteristika oblasti Špeciálnopedagogická podpora. Predmet Individuálne tyflopédické cvičenia – nevidiaci žiaci. Študent si osvojí adekvátne didaktické postupy. Predmet Individuálne tyflopédické cvičenia – slabozrakí žiaci. Študent si osvojí adekvátne didaktické postupy. Predmet Priestorová orientácia. Predmet Pohybová výchova. Špecifiká predmetu informatika u nevidiacich. Študent získa informácie o náplni a priebehu týchto špecifických predmetov.
- Úprava textov pre žiakov so zrakovým postihnutím. Študent si osvojí postupy o úprave textov pre slabozrakých a o úpravách a modifikáciách textov pre nevidiacich. Oboznámi sa so zvukovými knihami. Študent si osvojí postupy o úprave ilustrácií pre žiakov so zrakovým postihnutím, samostatne ilustrácií pre slabozraké a samostatne pre nevidiace deti a žiakov. Oboznámi sa s hmatovými knihami a ich využití v edukácii. Porozumie didaktickým postupom zavádzania ilustrácií do edukačného procesu
- Úprava podmienok školskej práce individuálne integrovaných žiakov so zrakovým postihnutím. Študent si pamätá postupy úpravy a prispôsobovania školského prostredia pre žiakov so zrakovým postihnutím.
- Individuálne výchovno-vzdelávacie programy. Naučí sa postupy a princípy tvorby IVVP. Dokáže analyzovať obsahovú náplň IVVP pre zrakovo postihnutých, sám ju zostaviť, nadviazať na ňu a pristupovať personalizovane k žiakovi na základe jeho špeciálnych edukačných potrieb.
- Dokumentácia v edukačnom procese. Oboznámi sa s dokumentáciou v edukačnom procese, pochopí jej význam a zmysel, naučí sa princípy jej obsahového napĺňania.
- Didaktická analýza a projekcia učiva. Osvojí si spôsoby hodnotenia, posudzovania a evaluácie edukačného procesu.

Odporúčaná literatúra:

Povinná literatúra:

LOPÚCHOVÁ, J. 2011. Základy pedagogiky zrakovo postihnutých. Bratislava: IRIS, 2011. ISBN 978-80-89238-61-3.

LOPÚCHOVÁ, J. Príručka o vzdelávaní žiaka s poruchou zraku v bežnej škole. Bratislava, IRIS, 2021. S. 86. ISBN 978-80-8200-101-6.

LOPÚCHOVÁ, J. 2011. Saturácia špeciálnych edukačných potrieb u jednotlivcov so zrakovým postihnutím. 2011. 14 s. ISBN

LOPÚCHOVÁ, J. Žiak mladšieho školského veku so zrakovým postihnutím. In: Inkluzivní vzdělávání žáků mladšího školního věku se speciálními vzdělávacími potřebami. Ostrava: Ostravská univerzita, Pedagogická fakulta, 2014. S. 180-212. ISBN 978-80-7464-674-4

LOPÚCHOVÁ, J. Špecifiká edukácie jednotlivcov so zrakovým postihnutím v inkluzívnom prostredí s akcentom na saturáciu ich špeciálnych edukačných potrieb In: Interdisciplinárni pohľady na jinakosť : 2. olomoucké špeciálnopedagogické dny. Olomouc : Univerzita Palackého, 2014. - S. 145-158. - ISBN 978-80-244-4483-3

LOPÚCHOVÁ, J. Saturácia špeciálnych edukačných potrieb u žiakov mladšieho školského veku so zrakovým postihnutím v inkluzívnych podmienkach. In: Inkluzívni vzdelávaní v globálnych a v užších kontextoch: predškolsní a základní vzdelávaní. Ostrava: Ostravská univerzita, Pedagogická fakulta, 2014. - S. 59-67. - ISBN 978-80-7464-659-1

LOPÚCHOVÁ, J. Uplatnenie pomôcok, techniky a technológií v špecifických predmetoch v edukácii jednotlivcov so zrakovým postihnutím. In: Inovácie v teórii a praxi výchovnej a komplexnej rehabilitácie osôb so zdravotným postihnutím [elektronický zdroj]. - Bratislava : Iris, 2014. - S. 470-488 [CD-ROM]. ISBN 978-80-89726-28-8.

LOPÚCHOVÁ, J., NÉMETH. O. 2015. Determinanty úspešnej edukatívnej rehabilitácie žiakov so zrakovým postihnutím v inkluzívnych podmienkach – kvalitatívna analýza. In: Špeciálny pedagóg, 2015, Volume 2, Issue 4. s. 23-39. ISSN 1338-6670

NÉMETH, O. 1999. Slabozrakosť ako pedagogický problém. Bratislava: Sapiaenta, 1999. 115 s. ISBN 80-967180-5-3.

Vzdelávací program pre žiakov so zrakovým postihnutím pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie, pre primárne umelecké vzdelávanie a nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie, 2016.

HLINA, M. LOPÚCHOVÁ, J. Využívanie 3D tlače 3D modelov v edukačnom procese žiakov so zrakovým postihnutím. In: Paedagogica specialis : 32. - Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 2018. - S. 284-298. ISBN 978-80-223-4610-8.

Odporúčaná literatúra:

LOPÚCHOVÁ, J. 2010. Stručný prehľad terminológie z pedagogiky zrakovo postihnutých. Bratislava: Iris, 2010. 115 s. ISBN 978-80-89256.

ČAJKA, K. 2007. Úvod do pedagogiky zrakovo postihnutých. Ružomberok: PdF KU, 2007. ISBN 978-80-8084-245-1.

LOPÚCHOVÁ, J. JEŽÍKOVÁ, M. Teoreticko-empirické aspekty čitateľskej gramotnosti žiakov so zrakovým postihnutím. - 1. vyd. - Bratislava : Iris, 2017. - 246 s. ISBN 978-80-8200-017-0

LOPÚCHOVÁ, J. VÝBERČIOVÁ, M. Špeciálne edukačné potreby jednotlivcov s poruchami zraku v produktívnom veku v oblasti ich ďalšieho vzdelávania. Bratislava: Iris, 2021. 108 s. ISBN 978-80-8200-078-1.

Zákon 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Národná rada Slovenskej republiky.

Vyhláška 306/2008 Z. z. o materskej škole, Ministerstvo školstva Slovenskej republiky.

Vyhláška 332/2008 Z. z. o špeciálnych školách, Ministerstvo školstva Slovenskej republiky.

Vyhláška č. 325/2008 Z. z. o školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie, Ministerstvo školstva Slovenskej republiky.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Jana Lopúchová, PhD.
Dátum poslednej zmeny: 12.09.2023
Schválil: